

Rev.9.4.2015

Alsidig udvikling – lærernes fokus

Alsidig udvikling og undervisning i frihed og folkestyre er ikke en afgrænset aktivitet.

Det handler om nysgerrighed, involvering, fordybelse – at være i forhold til stoffet og andre mennesker. Uanset om man er barn eller voksen. Det handler om selvforståelse og at kunne bidrage til fællesskaber.

At dissekere udtrykket 'alsidig udvikling' giver mening i en præsentation for netop at kunne indfange mangfoldigheden. Alsidig udvikling kræver et særligt menneske- og læringssyn. Det er faglighed med flersidet viden og færdigheder, det er måden vi er os selv på, og måden vi er sammen på. Det handler også om, hvordan vi er sammen og om hvad. Færdigheder, viden, værdier og holdning inden for både natur- og kulturområdet.

Vi taler om alsidige kompetencer og dermed alsidig dannelse.

Indholdsfortegnelse

Et alsidigt menneske – et menneske- og samfundssyn
 Alsidighed – findes i skolens navn og intension
 Sproget hjælper på at holde og tale om vores fokus
 "I Mandelas fodspor" – eksempel fra 9. kl.
 Oplevelsesfasen – igangsætter – konfrontation/ provokation
 Ældste trins problemorienterede projektarbejde
 Yngste trin 'I Mandelas fodspor', Børnerettigheder
 Byggesten for alsidig udvikling på Bifrost
 Kultur i udtryk og handling
 Skolens værdier
 Alsidig udvikling – et bud fra hjerneforskningen
 Helhedslinje – forskelligt fokus på alsidig udvikling, jf. zonen for nærmeste udvikling
 Hvert barns læring følger en proces
 Indlevelsen – forudsætning for alsidig læring og udvikling
 Livsduelige mennesker
 Det enkelte barn
 Tværfagligt arbejde – alsidig udvikling
 Selvforvaltning – inden for alsidige rammer
 Frustrationsrobustheds-kompetence
 Selvværd
 Involvering
 Læringssyn – Den kvalitative læreproces
 Kompetenceudvikling – en forudsætning
 Foretagsomhed – tanke til handling
 De fysiske rammer – inspirerende læringsmiljø
 Lærernes alsidige udvikling
 Værdsættelse og evaluering – GROW
 Fremtidens skole – Bifrost eksempel på "Trivsel og alsidig udvikling"
 Foto-collage over alsidig udvikling

Et alsidigt menneske – et menneske- og samfundssyn

Børneskolen Bifrost har en vision: "Det visionære menneske", dvs. mennesker, der har et godt fundament i de givne livsbetingelser og kulturelle sammenhænge, og som samtidig er i stand til at udforme idéer om, hvordan verden kunne være i modsætning til, hvordan den er. Mennesker, der ud fra viden og refleksion, tør involvere sig på en dynamisk, skabende måde. Mennesker som tør påtage sig medansvar for sig selv, naturen og samfundet, og som forstår betydningen af samtale, debat og samarbejde. Målet er visionære personligheder, der er troværdige, fordi de er i besiddelse af sammenhæng mellem mål, motiv, viden, følelser og handling.

Visionære mennesker er flyvedygtige på det personlige, mellemmenneskelige og samfundsmæssige plan, fordi de er i besiddelse af

**LIVSGLÆDE og LIVSMOD
 BLOMSTRENDE HJERNER
 FANTASI OG FORESTILLINGSEVNE
 ÅBENHED og VITALITET
 FØLENDE FORNUFT.**

”De fleste er bekendt med, at hjernen har noget at gøre med intelligens, tænkning, indlæring af eksakt viden, opfindelser, Einstein og den slags. Færre gør sig imidlertid klart, at fællesnævneren oppe i knolden først og fremmest er kommunikation mennesker imellem. Også den mest finurlige. Det være sig ved hjælp af sanserne og følelserne”. Daniel Golemann

Maryam Mughal

It's all about relations

Alsidighed – findes i skolens navn og intension

Bifrost er det gamle oldtidsnavn for regnbuen. Valget af Bifrost som skolens navn bunder bl.a. i symbolikken om alsidighed. Når vi ser regnbuen på himlen, lægger vi mærke til den. Den inviterer til at stoppe op, dvæle ved oplevelsen, ofte kan vi ikke lade være med at smile og gøre andre opmærksomme på den, glæden.

Urmenneskene gjorde det, vi nutidige mennesker gør det. Fortid, nutid og fremtid mødes. Videnskabsmænd er inspireret af regnbuen og forskning i lysets brydning, hvordan regndråber kan forene og adskille hvidt lys og farver. Forfattere, digtere, malere, musikere, danserne osv. – kunstnere er inspireret af regnbuens magi.

Hvor fornuft og viden ikke slår til, finder fantasien et frirum. Børnenes evne til at forestille sig noget nyt, giver et håb om en bedre fremtid – for sig selv og for hinanden i de fællesskaber, vi er med i. Jo, længere tid man går på regnbuen, jo længere kommer man op og får et større og mere alsidigt perspektiv over vor omverden og i det indre univers.

I den nordiske mytologi vogtede Heimdall over regnbue-broen, som de gamle guder kaldte for Bifrost. Børneskolen Bifrost skal som regnbuen være let og lys, og bygget solidt med kundskab og dygtighed. Alt var ikke godt i de gamle tider, for de onde jætter fandtes. Der måtte derfor sættes vagt ved broen. Guden Heimdall var brovagt. Med sanselighed var Heimdall opmærksom og involveret – han kunne høre både græsset og ulden på fårene gro. Heimdall havde et vældigt gjallerhorn, som kunne høres over hele verden, når han blæste i det. Men han blæste kun i hornet, når der virkelig var fare på færde. I et demokratisk samfund og i menneskeligt samvær er det vigtigt, at børnene lærer at vurdere godt og ondt og bruge deres røst til at sige til og fra. For de onde jætter findes.

Pædagogikken på Bifrost arbejder hen imod børnenes alsidige udvikling og udvikling af alsidige kompetencer. Børnene skal kunne øjne sammenhænge i det kendte, som de ikke hidtil har set, og de kan

opdage, at verden er større og mere farverig, end de troede. Udgangspunktet er involvering og dialog – og muligheden for at skabe forståelse og mening. Se yderligere dokumenterne 'Æstetiske læreprocesser på Bifrost – At sige ja' og 'Et godt arbejdsforløb'.

Fagligheden giver børnene færdigheder og viden, som er deres brikker til at skabe deres eget livs puslespil, til netop at skabe fordybelse, forståelse, sammenhæng og mening inden for både 'natur og kultur'.

Faglighed er fundamentet for at undersøge og fordybe sig i virkeligheden, hvilket igen leder frem til, at børnene kan tage stilling til deres nye indsigt og sætte den i spil, altså blande sig i debatten. På baggrund af faglighed og fordybelse udvikler de således værdier og holdninger. Aktiv involvering er nødvendig, hvis børnene skal sætte sig ud over rutiner og reproduktion – hvis de skal udvikle sig til farverige og ansvarlige personligheder.

På Bifrost knyttes alsidig udvikling således sammen med dannelsesbegrebet. At blive dannet handler om en kulturs eller et samfunds værdier og at opleve sig som forpligtet af dem og bidrage til dem. Det er ikke nok at have en kvalifikation eller viden, vi skal også kunne handle med afsæt i denne indsigt og anvende den i såvel kendte som ukendte sammenhænge (kompetencer, Illeris 2011).

Dannelse sigter mod at udvikle evnen til fornuftig selvbestemmelse.

Dannelse tilegnes i rammerne af de historiske, samfundsmæssige og kulturelle begivenheder.

Dannelse kan enhver kun tilegne for sig selv, men dannelsesprocessen sker altid i et fællesskab.

Inspireret af Wolfgang Klafki og Jank & Meyer, 2006, s. 169-70)

"Kundskaber er ikke alt. Det skal kombineres med dannelsen af selvstændige mennesker, som kan indgå i et demokratisk fællesskab". (Asger Baunsbak-Jensen, Sidste udkald, side 48)

Sproget hjælper på at holde og tale om vores fokus

Udtrykket 'alsidig udvikling' bliver bl.a. konkretiseret bag vores menneskesyn og læringsyn.

Se mere bifrost.dk, fx Demokratisk handlekompetence, Involvering – oplevelsens betydning, Et godt arbejdsforløb samt eksempler på emneinformation. Vores forståelse af 'alsidig udvikling' skal ses i den kulturelle kontekst Bifrost er.

Det særlige for Børneskolen Bifrost er, at værdierne blev indfanget og beskrevet før, der fx fandtes en bygning, medarbejdere og børn. Det indebærer, at der fra før Bifrost fik sit navn og indhold, har været et sprog til at udtrykke fokus. Det betyder også, at det værdimæssige perspektiv hele tiden har haft afgørende betydning for valg af såvel medarbejdere, familier, fysiske rammer, organisering, emner som lette møbler, der er flytbare. Og ikke mindst vores fælles syn på barnet, hvilken ånd og hvilket miljø vi stræber efter at skabe, så alsidig udvikling foregår på både et personligt, socialt, kulturelt, fagligt/tværfagligt niveau. I vores komplekse verden er det nødvendigt, at vi på samme tid bliver bevidste om at navigere på flere niveauer.

Bifrost-børnene skal være hovedpersoner i deres eget liv og være forfattere til deres eget livs fortælling. Vi ved ikke, hvilke følelser, der rammer os. Men vi vælger selv, hvordan vi vil reagere på dem. Alsidig udvikling handler også om udvikling af alsidig bevidsthed.

”Sproget er enestående som redskab til både kulturel og personlig menings- og identitetsskabelse... sproget er ’det kulturelle hus, vi bor i’. Sproget og fortællingerne holder os så at sige sammen – både som enkeltindivider og som fællesskaber. Meningen med livet eksisterer i sproget og i de fortællinger, det muliggør.

Sproget og fortællingerne kommer imidlertid altid til kort i forhold til oplevelsernes sanselighed og mangfoldighed. Der kan altid fortælles mere. Vores krop, følelsesliv og såkaldte intuition er gennemsyret og formet af kulturel mening og normdannelse. Mening er ikke bare god og forstandsmæssig...Mening har som regel også en personlig betydning, ellers ville den være ligegyldig. Man kan f.eks. se i den andens ansigt, hvad man har sagt i forhold til, hvad det betyder for den anden.” **kilde**

Alsidig udvikling handler således både om at skabe fortællinger i tanke og handling. Og evnen til at lytte og stille spørgsmål. Undervisningen på Bifrost skal understøtte børnenes alsidige udvikling, det sker overordnet set ved, at undervisningen altid tager udgangspunkt i et emne, der rummer mulighed for, at vi kan blive klogere på os selv og vores omverden. Emnerne kan fx være ”I Mandelas fodspor” og ”En digter med en malers vinger – Marc Chagall”, se yderligere på hjemmesiden Emneinformation.

Emnet kan deles op i mange temaer og problemfelter, så vi kan fordybe os. Fagene giver os forskellige måder at forstå og giver mulighed for at skabe sammenhæng og mening – skabe en fortælling med mange nuancer. Og fortællinger på både på det personlige, sociale og samfunds-/naturmæssige plan. De mange nye fortællinger udfordrer vores gamle forståelser, vi er i udvikling, vi forandrer os. At finde fodfæste og retning i livet kræver bevidsthed og mening. Det er gennem barnets egen involvering og handling, at barnet modes og får større og større perspektiv på livets muligheder og mangfoldighed – ny mening skabes. Fordybelse i emnets temaer/problemfelter giver også mulighed for, at barnet lærer en metode til at sætte sig ind i et stof fra forskellige vinkler, gøre informationer til personlig viden, formidling og debat giver erfaring og indsigt i, hvordan stoffet også kan forstås. Hvordan viden har betydning for udvikling af værdier og holdninger – hæver os fra hverdagsbevidsthed og synsninger.

Nedenfor præsenteres dele af et projektarbejde, der både viser idéen i denne arbejdsform, og hvordan alsidig udvikling kan komme til udtryk på Bifrost.

”I Mandelas fodspor” - regnbuefolket

Asbjørn Fyhn i 9. klasse har i august valgt at fordybe sig i ’Afrika i vækst’. Hele skolen arbejder på forskellig vis med emnet ’I Mandelas fodspor’, emnebegrundelse og emnebeskrivelse kan ses på hjemmesiden under fanen ’Emneinformation. Asbjørn indleder sin rapport med følgende forord:

Forord

Afrika er, hvad vi gør det til!

I det første kapitel i rapporten tager jeg stilling til Mandela, hvad han kæmpede for, hvilke idealer jeg synes, vi alle burde kæmpe for, udover Mandela kommer jeg også omkring det samfund og den verden, Mandela ønskede, og hvilket samfund og hvilken verden, jeg tænker vi bør leve i.

Mit tema er Afrika i vækst, hvor starten af mit kapitel 3 handler om den gode del af Afrika, altså de lande, hvor økonomierne er langt over det forventede. Des nærmere slutningen af dataet, vi kommer, des værre Afrika bliver du udsat for.

I det sidste nummerede kapitel tager jeg stilling til den nye viden, jeg har tilegnet mig. Hvilke ting, der har bidt mærke i mig og, hvordan temaet har været med til at ændre mit syn på verden og især Afrika.

I sit indledende kapitel skriver Asbjørn:

”Sydafrika hænger sammen i dag på grund af Mandelas fodspor, der bærer præg af harmoni og kærlighed. Mandelas kampmanifest var ikke at ødelægge eller bekæmpe, men i stedet at ændre eller at acceptere. For når vi alle kan acceptere, når vi kan tolerere, skabes et mangfoldigt, nuanceret og kompleks samfund, hvor alle er på ligeværdig fod. Tolerance er en af de vigtigste byggesten i Sydafrikas fundament. Med forskellige racer, minoriteter og trosretninger i samfundet, vil der ofte opstå splittelse. Men Sydafrika er en samlet regnbuenation, hvor der er plads til folk, der tænker nye revolutionære tanker.”

- ▲ 1. Problemformulering
 - 1.1 Provokation/Konfrontation
 - ▲ 1.2. Inspiration
 - 1.2.1 Vejen til frihed
 - 1.2.2 Fra drøm til virkelighed
 - 1.2.3 Afrika i glimt
 - 1.3 Fælles problemformulering
- ▲ 2. Præcisering af Problemformulering
 - 2.1 Begrundelse for Temavalg
 - 2.2 Individuelle problemformuleri...

2. Præcisering af Problemformulering

2.1 Begrundelse for Temavalg

Inspirationskilden til valget af mit tema er vækst, samfundsøkonomi. Faktisk tror jeg, at elever og studenter ikke får nok viden omkring samfundsøkonomi. Hvad skal til for at skabe vækst? Ved vi overhovedet, at vækst skabes, når penge kommer hurtigt rundt i systemet. Forstår vi overhovedet den samfundsøkonomiske cyklus? Jeg vil i dette tema udvide min samfundsøkonomiske forståelse. Økonomisk vækst i Afrika er yderst interessant, fordi,

hvordan går du fra ingenting til en stabil økonomi. Hvad skal til for at kunne skabe vækst? Hvilken påvirkning har kontinenter på hinanden? Og hvilke intentioner ligger bagved hjælp? Det er blot få af de mange spørgsmål, jeg gerne vil have besvaret i min rapport.

Hvide europæere har koloniseret og klassificeret Afrika, hvilket har ført til store klasseforskelle. Europæere har aldrig skabt et velfærdssystem i Afrika, de har aldrig forsøgt på samme måde som Asiaterne at skabe vækst. Europæere har gennem mange generationer sendt økonomisk bistand ned til skumle bagmænd, der har taget en stor bid af kagen. Bistanden har sat præg af frygt i bagmændene, der har ført til manglende solidaritet og vækst.

Udviklingen fra diktatur til demokrati har i mange lande ført til borgerkrigs-lignende tilstande og i nogle tilfælde folke-drab. Hvad sker der i processen fra diktatur til demokrati, skabes der vækst? I min undersøgelse vil jeg ind og finde ud af, hvordan diktatur og demokrati skaber vækst på hver deres måde, og hvem bliver tilgodeset i diktatur og demokrati.

Et samfund, hvor beslutninger bliver taget på baggrund af frygt, kan ikke udvikle sig. Vækst skal til før udvikling kan ske i et samfund. Væksten bliver fremmet, når beslutninger bliver taget på baggrund af frygt.

- Hvad er et godt liv?

Jeg tænker på U2' sang til Nelson Mandela, Ordinary Love. Er det gode liv Ordinary Love, altså et gængs kærlighed historie eller er det at ofre for fællesskabet eller samfundet.

- Hvad kan man gøre for at motivere folk til at gøre en forskel?

Gøre en forskel for fællesskabet eller for samfundet. Er det værd at ofre et almindeligt kærlighedsliv, for et land i vækst, og er det nødvendigt at ofre et almindeligt kærlighedsliv for et land i vækst?

- Hvordan påvirker Afrika omverdenen?

Hvorfor investere i Afrika? For omverdenen er Afrika en mulighed at investere i for at kunne lave penge. En anden vinkel jeg vil undersøge er, hvilken indflydelse omverdenen har på Afrika.

Matematik vil blive et centralt fag i min undersøgelse sammen med samfundsfag, fordi jeg kommer til at arbejde så meget med samfundsøkonomi.

Jeg vil komme til at arbejde med noget sociologi, for at kunne kortlægge og kunne forstå forholdene mellem lande.

Jeg vil skulle bruge dansk og engelsk til at fortolke og analysere tekster og billeder.

Historie, fordi jeg skal ikke kunne arbejde med nutidens økonomi og vækst, men også datidens påvirkning på nutiden.

Rapporten skal rumme det matematiske aspekt, jeg skal finde i bøger, avisartikler, internetsider, foredrag eller film. Samtidig med, at rapporten skal rumme det personlige aspekt, jeg skal finde i avisartikler, internetsider (inklusive blogs), bøger eller foredrag.

2.2 Individuelle problemformulering

Flere afrikanske lande har en økonomisk vækst, der går over alle forventninger, flere tror på, at Afrika kan blive det nye Asien. Det hele handler bare om, at vi løfter i fællesskab for at gøre udvikling større.

Samtidig med, at vækst fylder Afrika er der mange mennesker, som lever i dårlige levekår og med ganske få rettigheder til at forbedre livet.

I mere civiliserede lande som Danmark har vi et velfærdssamfund, hvor alle skal gå i skole og alle kan få indflydelse på magten. I Afrika ser hverdagen for mange ikke ligesådan ud. Man kæmper mod demokrati, og man kæmper for dagen.

- Hvad skal der til for at fremme den økonomiske – og den demokratiske udvikling?
- Hvilke muligheder er der for Afrika?
- Hvordan kan Afrika komme til at se ud?

- ▲ 3. Data
 - ▲ 3.1 Økonomisk Vækst
 - 3.1.2 Hvad er økonomisk vækst?
 - 3.1.2 Hvordan skabes økonom...
 - ▲ 3.2 Den gode vækst i Afrika
 - 3.2.1 Angola
 - ▲ 3.3 Uddannelse i Afrika
 - 3.3.1 Hvorfor er (ud)dannelse...
 - 3.3.2 Fungerende uddannelses...
 - 3.4 Interview med Professor, Cent...
 - ▲ 3.5 Det problemrige Afrika
 - 3.5.1 AIDS/HIV I Afrika
 - 3.5.2 Det udemokratiske styrer
- ▲ 4. Vurdering og konklusion
 - 4.1 Vurdering
 - 4.2 Konklusion

4.2 Konklusion

Vores børn er fremtidens håb. For at fremme økonomisk vækst er man nød til at have et sundt og bæredygtigt uddannelse system. Skal afrikanske lande vælge den sydkoreanske vej eller den finske, det er to vidt forskellige uddannelsessystemer som fungerer. Når væksten stiger, stiger velfærden og demokratiet også; færre skumle bagmænd, mindre korruption.

Afrika kan komme til at blive et helt nyt marked og ikke længere ”den tredje verden”. Kontinentet skal ikke længere være en selvstændig del af verden, men kontinentet skal i stedet være som de andre kontinenter.

Afrikanere skal ikke længere have dårligere mulighed for at ytre sig eller stige til top. Folk skal ikke længere dø af sult eller dø, fordi de får sygdomme som Ebola eller AIDS.

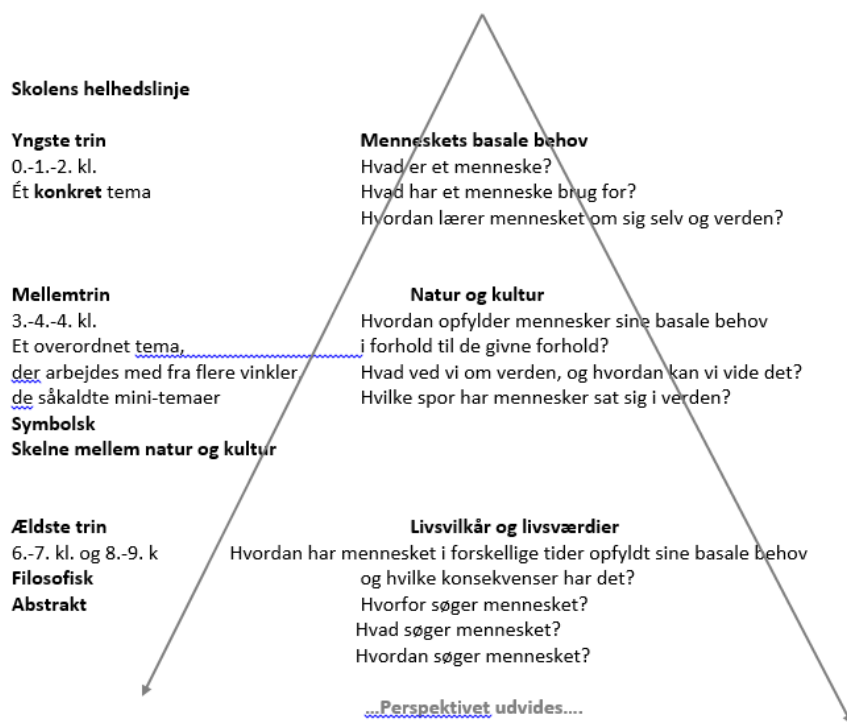
- ▲ 5. Diskussion
 - 5.1 Belysning af fælles problemfo...
 - 5.2 Diskussion
 - Beskrivelse af musisk udtryk

Beskrivelse af musisk udtryk

Mit musisk udtryk er en collage af Afrika, hvordan Afrika som kontinent er. Den første proces i mit musisk var at tegne et stort præcist Afrika kort. Derefter inddelte jeg kortet i tre. Første område handlede om det problemrige Afrika med billeder af sult, tørke, affaldsproblemer, sygdom som Aids og Ebola. Næste område handlede om det gode Afrika, det gode Afrika går i en opad gående linje, for at symbolisere den gode vækst. I det gode Afrikas område er der billeder af Afrikanske skolebørn, turisme, rigmænd og industri. Det sidste område er håbet/drømmen med billeder af skole børn, moderne skolebørn, noget idyllisk natur og noget moderne industri.

På ældste trin vælger de unge deres eget tema, som skal være relevant som uddybning af den fælles problemformulering. Emnet indledes med en række oplevelser, som er for alle børn fra 0. til 9. klasse. Herefter målrettes oplevelserne i, hvad vi kalder ’inspirationsfasen’. Målretningen handler både om, at det

er forskelligt fra trin til trin, eftersom børnenes modenhed er på forskellige niveauer og afgrænset emnefokus.

På yngste trin er inspirationerne meget konkrete og indsnævret til et konkret tema, fx 'Afrikas dyr' og 'Afrikas børn'. På mellemtrinnet arbejdes også med et tema ad gangen, men temaet opdeles i en række mini-temaer, hvorved børnene oplever, hvordan et tema kan foldes ud fra adskillige vinkler.

På ældste trin arbejder børnene med deres eget individuelle tema der, som nævnt, skal være relevant i forhold til den fælles problemformulering, børnene sammen skaber med afsæt i indtryk og refleksioner af såvel den fælles oplevelsesfase som den trinvis inspirationsfase. Efterhånden som alle i 8. og 9. klasse har fremlagt á ca. ½ times varighed, bliver den fælles problemformulering belyst fra mange tema-vinkler. Samtlige unge mennesker forholder sig til den nye viden fra kammeraternes tema og diskuterer værdier og holdninger inden for samtlige temaer – alsidig udvikling sker således både personligt og i fællesskabet.

Oplevelsesfasen – igangsætter – konfrontation/provokation

Ingen børn går og tænker "wow, skal vi ikke arbejde med Nelson Mandela som rollemodel for at være menneske og aktiv samfundsbürger – alsidig udvikling?". Læringsprocessen indledes med et bombardement af indtryk, der viser emnets mangfoldighed og mulighed for alsidig udvikling. Menneskebarnets læring adskiller sig fra dyreungernes ved, at det har fantasi. Det kan abstrahere fra det konkrete til et univers, der ikke findes. Med afsæt i det kendte kan abstraheres til det ukendte. Børnene kan med åbenhed og rettethed forestille sig ting som fx hvordan det var for Nelson Mandela at leve sit liv i

fængselscellen. En fantasi der aktiveres af information om Mandelas liv og en rumlig model lavet af spånplader og grå maling stillet op inde på skolens fællesareal.

Se yderligere om oplevelsesfasen og forholdet mellem indtryk og udtryk på bifrost.dk, 'Æstetiske læreprocesser på Bifrost – At sige ja' samt dokumentet 'Et godt arbejdsforløb'.

Emnet "I Mandelas fodspor" blev åbnet med en oplevelsesfase, der på forskellig vis gav alle børn indtryk af emnets mangfoldighed. Se evt. Emneinformation på hjemmesiden med uddybning og fotos af fasen.

- Mødet med sorte, hvide og regnbuebørn på vej i skole
- Indretningen af foyeren med savanne og elefantgræs
- Det afrikanske alfabet
- Fællesarealer med bænke for hhv. sorte, hvide og farvede
- Musik
- Dufte
- Udstillinger af børnenes medbragte legetøj, citater og regnbueting
- Mandelas celle i målestok 1:1
- Smagen af afrikansk mad. Savannens dyr
- Afrikanske musikinstrumenter
- Afrikas stjerner
- Afrikansk kunst med træarbejde, genbrugsmaterialer og malerier
- Et maleri med portræt af eftertænksom Mandela.
- Afrikanske fortællinger og dans.

Oplevelsesfasen er for alle børn fra 0. – 9. klasse. Dagen efter fortsættes som nævnt arbejdet på trinnene med inspirationsfasen, der er målrettet børnenes udviklingstrin.

Projektmodel Ældste trin – I Mandelas fodspor

+	1. Problemformulering 1.1 Provokation/Konfrontation	Første skoledag - Oplevelsesfase
	1.2 Inspiration	1.2.1 "Vejen til Frihed" – personen Mandela - det personlige plan 1.2.2 "Fra drøm til virkelighed" – politikeren, landet, apartheid - det samfundsmæssige plan 1.2.3 "Afrikas stjerner i glimt" - Afrikas Stjerne – problemstillinger indkredses på kortet – det globale plan
	Reaktion	Dialog og problemstillinger indkredses
	Involvering	Udarbejdelse af fælles problemformulering
	Handling	Temavalg og undersøgelse Udarbejdelse af rapport og musisk udtryk Kildebinding - dokumentar
	Formidling	Individuelle fremlæggelser
	Evaluering	Individuelt og fælles mundtlig og skriftlig

På baggrund af den fælles oplevelsesfase og de trinvis inspirationer, der for ældste trins vedkommende bevæger sig på hhv. det personlige, det samfundsmæssige og globale plan uddrages pointer og nøgleord, som til sidst ender med en fællesproblemformulering:

Fælles problemformulering

Hvide europæere har koloniseret og klassificeret Afrika, hvilket har ført til store klasseforskelle. Udviklingen fra diktatur til demokrati har i mange lande ført til borgerkrigs-lignende tilstande og i nogle tilfælde folkedrab. Et samfund hvor beslutninger bliver taget på baggrund af frygt kan ikke udvikle sig.

Det afrikanske kontinent er truet af store miljøproblemer, som påvirker menneskets og dyrenes leveforhold.

Samfundet skal leve videre i sine børn. "Ingen er født til at hade et andet menneske pga. hans hudfarve, baggrund eller religion. Mennesker skal lære at hade for at hade. Og når de kan lære at hade, kan de også lære at elske, for kærligheden er mere naturligt for det menneskelige hjerte, end det modsatte er".

Mandela

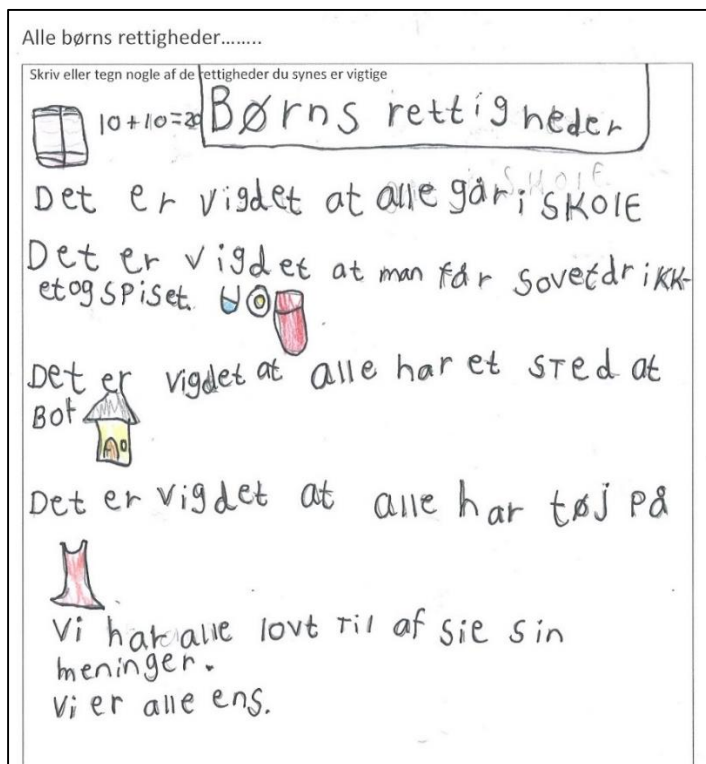
Nelson Mandela var en af de mønsterbrydere, som kæmpede for at skabe lighed i Sydafrika.

- Hvad er et godt liv?
- Hvad kan man gøre for at motivere folk til at gøre en forskel?
- Hvordan påvirker Afrika omverdenen?

Eksempler på valgte temaer på ældste trin

Efter formulering af den fælles problemformulering vælges individuelt et tema, der kan uddybe og give én vinkel på svar til de fælles spørgsmål 'Hvad er et godt liv' osv. Eksempler på valgte temaer er:

Hjælpeorganisationer, Pirater, Sydafrika efter Mandela, Mønsterbrydere i Sydafrika, Børn og uddannelse, Darfurkonflikten, Truede dyr og naturkatastrofer, Børnearbejde, Epidemier og sygdomme, Klasseforskelle, Trafficing, Idi Amin og Folkedrab.

Emma 1. klasse

Yngste trin "I Mandelas fodspor"

Et andet sted på skolen arbejder yngste trin med 'Børn i Afrika'. På yngste trin arbejdes med ét konkret og afgrænset tema. I inspirationsfasen til dette tema har alle børn i 0.-1. og 2. klasse sammen bl.a. set små filmklip om børn fra Afrika samt mødt FN's Børnekonvention. Herefter blev der talt om forskelle og ligheder mellem danske og afrikanske børn. Det afstedkom yderligere oplæg og samtaler omkring børns rettigheder. Børnene fra de tre klasser arbejdede efterfølgende sammen i tremandsgrupper med et barn fra hver klasse. Gruppen skulle blive enige om, hvilke rettigheder, de syntes, var vigtigst. Disse blev præsenteret for alle på trinnet og resulterede i 9 rettigheder, som trinnet sammen fandt vigtigst. En del af handlefase var også at lave flotte plancher med illustrationer til. Og præsentere børnerettighederne til morgensang for 0.-9. klasse.

Yngste trins 9 børnerettigheder:

Alle børn har ret til tryghed

Alle børn er lige vigtige

Alle børn har ret til at gå i skole

Alle børn har ret til at bestemme over sin egen krop

Alle børn har ret til at spise og drikke

Alle børn har ret til at have tøj på

Alle børn har ret til et hjem

Alle børn har ret til at have venner

Alle børn har ret til livet

På yngste trin skabes og grundlægges (skole-)kulturen mht. demokratiske debatter på baggrund af videndeling. De tager de første spæde skridt i at påvirke det omgivende samfund – at være medansvarlig og medskabere af vores kultur. Det er en del af alsidig udvikling og dannelse.

Byggesten for alsidig udvikling på Bifrost

De voksnes bevidsthed om børns alsidige udvikling knyttes på Bifrost også til centrale begreber, der både inspirerer og fastholder fokus på alsidig dannelse.

”Og han har aldrig levet,
som klog på det er blevet,
han først ej havde kær” Grundtvig

Glæde

Den glæde, som barnet føler ved hver ny oplevelse, er vigtig og grundlæggende for at lære noget og forstå det, uanset om barnet er alene eller deler den med kammerater eller voksne.

Skolen skal være et sted, hvor børn og voksne finder glæde i at lege, arbejde, tænke og opdage i fællesskab. Når glæden holdes i live, bliver læreprocesserne lystbetonede.

Glæden er også af stor betydning og må stimuleres, når virkeligheden viser, at indlæring, kundskab og forståelse kræver både udholdenhed og anstrengelse.

”I følelsernes verden er børnene langt rigere end os voksne. De tænker med følelserne.” Korzac

Sanselighed

Sanseligheden styrker barnets evne til at tilegne sig kundskab og forstå verden, til at fordybe sig og fængsles af hændelser og mål. Barnet er stadig i stand til at opdage og værdsætte de uendelige ressourcer, der findes i deres hænder, øjne og ører – i former, farver, lyd og materialer.

Når barnet opnår en fordybet samhørighed med virkeligheden gennem sanserne, skal skolen være et sted, hvor barnets følsomhed styrkes gennem aktiviteter, hvor sanserne, hænderne og tanken samarbejder.

Jeg vil gerne lære noget
om mennesker
hvordan de har det
hvad der har gjort
at de er blevet
til det, de er.

Jeg vil gerne lære noget
om verden
hvordan den har det
hvad der har gjort
at den er blevet
til den, der er.

Jesper Jensen

Omverdensforståelse

Barnets skal have erfaringer og oplevelser, som er nødvendige for at forstå sig selv og sin omverden.

Udgangspunktet skal være, at barnet lærer sig selv og omgivelserne at kende. Gennem kontakt med naturen og kulturarven, dvs. hundred-årige handlinger, tanker, følelser og udtryksmåder, forenet med fantasi og fornuft, konkret virkelighed og fantasier, kunst og videnskab, kan barnet bliver skaber af sine egne visioner. Barnet kan blive medskaber af et nyt kultursyn, hvor nye og gamle, egne og andres erfaringer smelter sammen.

”Fantasi er vigtigere
End kundskaber” Einstein

”Jeg er mig,
og du er dig.
Jeg gør min ting
og du gør din.
Pingpingeling
og den er fin.
For finder du din vej,
så finder vejen dig. Peter Plys

Fantasi

Fantasien er et led, der forener det, sanserne oplever, og det, fornuften siger.

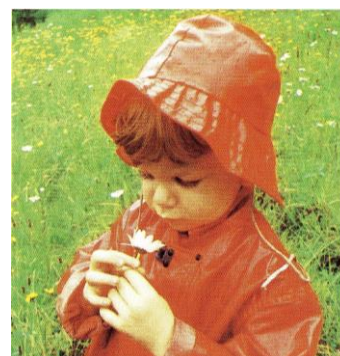
Der er noget, der kan forstås med fornuften, og der er andet, som kun kan begribes med fantasien. Når man bruger den, kan man overskride det, der er lige her og nu. Man kan forestille sig, hvordan det kunne være.

Skolen skal lægge vægt på fantasien, hvis børnene skal kunne være med til at ændre det eksisterende i en mere ønskværdig retning.

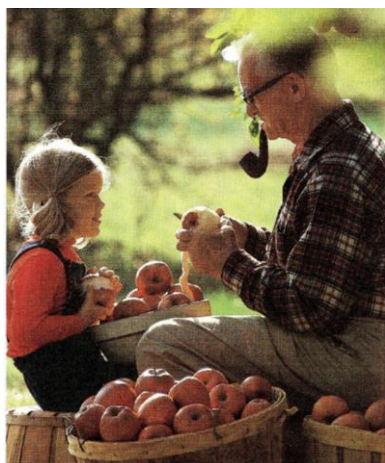
Fantasien, der er selve kernen i poesi, billedkunst og videnskabelig forskning, skal forenes med fornuft og logik i skolen på samme måde, som disse forekommer i videnskab og kunst.

Nysgerrighed

Nysgerrighed fører til kundskab, som ikke kun består i rigtige svar. Den giver en følelse af velbefindende, øget selvforståelse og bevidsthed. Barnet behersker fra fødslen kunsten at udforske, og er meget modtagelig for det uventede og ukendte. Derfor skal barnet have frihed til at undersøge, prøve, mislykkes og prøve igen. Det skal have frihed til at vælge, hvor og med hvem det vil udfolde sin nysgerrighed, tanker og følelser. Når børn udforsker på en nysgerrig måde, kan man kalde dem både skabere, kunstnere og videnskabsmænd.

”Hånd og mund” de er et hele
men indbyrdes de som dele
vekselvirke underligt” Grundtvig

Hånd og ånd

Barnet har brug for at erfare, hvordan praktiske handlinger og teoretiske forestillinger hænger sammen.

Der er meget, der er svært at forstå i vores moderne samfund, fordi hånd og ånd så ofte bliver adskilt.

Viden og erfaring kan komme til at hænge sammen, hvis børnene får lov til at udforske og handle på en aktiv måde sammen med forskellige voksne, som kan give deres erfaringer videre på den måde. Sådan kan tidligere generationers erfaringer og viden komme til at stemme overens med barnets eget liv, sprog og bevidsthed.

Skolen skal derfor være et sted, hvor barnet har adgang til livfuld og varieret erfaring med praktiske handlinger i centrum.

”Legen er børnenes vej til erkendelse af verden, som de er kaldet til at forandre” Gorkij

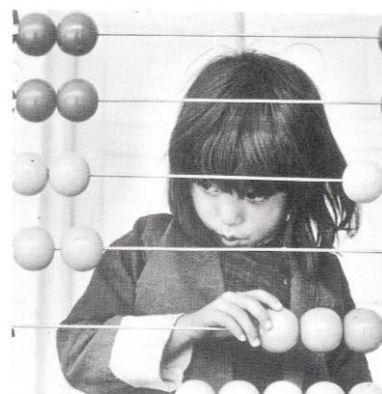
Mangfoldighed og virksomhed

Der er mange måder, hvorpå man udvikle sig alsidigt.

Der er mange måder, hvorpå man kan blive klog og dygtig på, men det er forudsætning, at man er virksom.

Uanset om man vil udvikle sin personlige, sociale, kulturelle, eller faglige/tværfaglige kompetence.

Virksomhed kan være meget forskellig. Barnets mest naturlige virksomhed er legen, og det er først og fremmest gennem den, at de lærer sig selv og verden at kende. Men de kan også lære ved at lytte, læse, eksperimentere eller foretage sig et andet praktisk arbejde. Det vigtigste ved skolens virksomheder er, at børnene kan blive kloge og handledegtige mennesker gennem den. Børnene skal også lære at udtrykke deres erfaringer. Der har alt for længe været en tendens til, at skoler har været domineret af ord og har glemt, at barnet har 100 sprog. Børnene skal have lov til at kommunikere med hele deres formåen og udtrykke deres følelser, tanker, viden og forestillinger på mangfoldig vis – i billeder, film, musik, dans, drama, diagrammer, ord osv. Gennem de mange sprog vil børnene nå til en større fordybelse i virkeligheden.

”Voksenverdenen tager ingen hensyn til børnenes meninger, deres livskraft, fantasi, ønsker og idéer.

Børn er denne verdens mest oversete mennesker

- de befinder sig i et permanent ingenmandsland.” Sidenius

Tid og rum

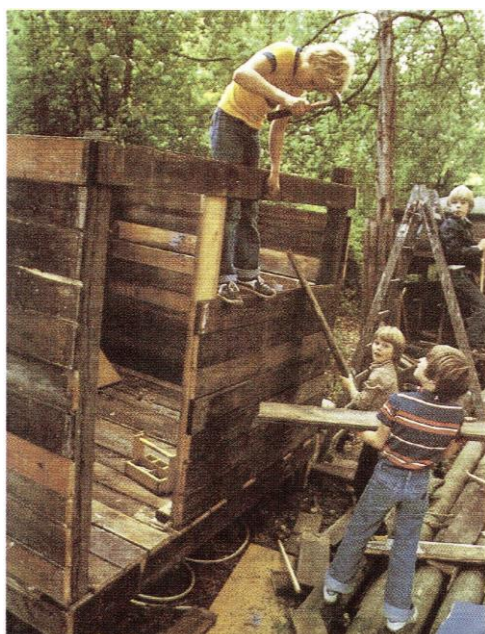
Det kræver både tid og rum at lære noget.

Hvis barnet skal have frihed til at opleve verden, må der ikke lægges unødvendige begrænsninger i tid, struktur, indretning, rytme eller bevægelsesfrihed.

Børnene skal have den tid, der er nødvendig. De skal kunne bruge den aktivt på deres egen måde.

De skal også have rum til at være samme med andre om det, de laver. Men der skal også være rum til at være alene og til at gå for sig selv og tænke, når der er brug for det.

De fysiske forhold på Bifrost skal understøtte dette. Være inspirerende og give mulighed for kvalitet i samvær og læring. Skolens ydre rammer skal ikke sættes af mure og struktur, men af de muligheder, som samfundet afstikker. Skolens rum må være uden for skolebygning og –matrikel, hver gang der er mulighed for det.

Medansvar og medbestemmelse

Erfaring viser, at børn meget tidligt er i stand til at tage vare på, hvad de har brug for at finde ud af og lære. Børn har mange spørgsmål, som de søger svar på. Der er meget, de ikke forstår, og meget, de ikke kan. Men de vil kunne noget, og de vil vide en masse. Derfor skal børnene både have frihed til at planlægge og til at udføre deres handlinger. Når børn er med til at bestemme, kan de også opleve, at de selv er med til at skabe deres eget liv. De kan indse, at deres lege, sanseoplevelser, følelser, tanker og handlinger fører til kundskab, og at kundskab igen kan føre til ny kundskab.

”Elsk barndommen,
værn om dens leg, dens fryd,
dens vidunderligere naturlighed.”

Rousseau

Barnet

Børn er mennesker, der lever her og nu.

I vores kultur indpasser vi børnene i vores måde at se verden på, og vi glemmer ofte, at børnenes verden er fyldt med længsler, mål, værdier, ønsker, dyder og laster – helt som vort eget, men helt anderledes.

Vi betragter de første leveår som en idyllisk lilleverden.

I vores iver efter at oplære børnene og gøre det godt for dem, kan vi komme til at berøve dem oplevelser og erfaringer, som er vigtige for dem. Oplevelser som kan give dem glæde, og som er nødvendige, for at de kan forstå sig selv og verden.

Børneskolen Bifrost er derfor en skole, hvor der er

helhed og sammenhæng på mange måder, fordi

børn arbejder sammen med andre børn i aldersintegrerede grupper og sammen med forskellige

voksne der giver dem hjælp og frihed til at

beslutte og planlægge undervisningen og samværet, så de lærer at sætte sig mål og tage et medansvar for læringen, der består af

emner som har børnenes interesse, og som giver dem indsigt i samfundets og naturens lovmæssigheder gennem

arbejde der udfolder sig på mange måder i

rammer der er fleksible, og som både kan være i skolens bygninger og udearealer, samt udenfor i naturen og samfundet, sådan at

skoledagen udvikler sig jævnt og harmonisk, så børnene får ro og tid til at fordybe sig og lære

mangfoldige færdigheder som gør dem dygtige til praktiske, intellektuelle, fysiske og skabende aktiviteter, der resulterer i

produkter som børnene har brug for nu og i fremtiden, og som de

formidler til kammerater, forældre – og evt. andre interesserede udenfor Bifrost

Kultur i udtryk og handling

Som tidligere nævnt knyttes alsidig udvikling sammen med dannelsesbegrebet. At blive dannet handler om en kulturs eller et samfunds værdier og at opleve sig som forpligtet af dem og bidrage til dem.

I løbet af børnenes skolegang på Bifrost opbygges en bevidsthed om, at vi alle spiller en rolle og bidrager til både vores egen og andres udvikling. Vi skaber kultur med både det vi gør, og det vi ikke gør.

Når vi arbejder i Bikuben (førskolen), på yngste og mellemtrinnet, som vi gør, er det fordi vi vil noget med de unge mennesker på ældste trin. Vi ønsker, at de både er forundrings- og forandringsparate samt handler medansvarligt i deres eget liv og de fællesskaber, de er med i – både de nære fællesskaber og de lokale, nationale og globale. Vi skal passe på hinanden og vores jordklode.

Vi fastholder og bygger videre på kerneværdien af Bifrost-DNA'et, dvs. høj faglighed og projektformen, der er udviklet gennem hele skolens historie. Det er en hjørnesten i arbejdet.

Vi har derfor fokus på

- * medborgerskab og bæredygtighed, deltage i/skabe sociale events, dvs. være kulturskabere
- * projektarbejdet, musiske udtryk, formidling og debat anvendes som afsæt til tiltag uden for Bifrost, dvs. deltage i demokratisk debat og være kulturskabere
- * evnen til at bidrage til fællesskaber med initiativ, god stemning og handling
- * selvevaluering og ressourceprofil – med inspiration i GROW-modellen og UU-info om studieparathed
- * brobygning til ungdomsuddannelser
- * samarbejde med virksomheder, der har fokus på innovation og bæredygtighed
- * studieture i ind- og udland

Fra folderen om Nyt ældste 2, se eksempler og uddybning i dette dokument på hjemmesiden.

Kultur er ikke teater
og sange, danse og spil.
Kultur er hele den samlede sum
af det, vi erfarer os til.

Kultur er ikke en ramme
om smuler fra riges bord.
Kultur er hele den samlede sum
af det, vi håber og tror.

Kultur er ikke en vane
og smukke, velformede ord.
Kultur er hele den samlede sum
af klassebevidsthed, der gror.

Kultur er vor fælles styrke.
Vi ved, at ingen kan alt.
Kultur er hele den samlede sum
af sammenhold, når det gjaldt.

Kultur er også teater
Og sange og danse og spil.
Kultur er hele den samlede sum
Af det, vi kæmper os til.

Kultur er hele vor viden.
Vor måde at leve på.
Kultur er hele den samlede sum
af det, vi slås for at nå. Carl Scharnberg

Marie Schmidt Vestergaard valgte i emnet "I Mandelas fodspor" at fordybe sig i temaet "Folkedrabet i Rwanda". Hun undersøgte, hvorfor Rwanda endte i borgerkrig, deres historie, hvem stoppede det, Rwanda efter folkedrabet og hvordan omverdenen forholdt sig til det voldsomme folkedrab.

I forlængelse af den tværfaglige og problemorienterede rapport skal der laves et musisk udtryk. Hun malede et billede af de tre aber – see no evil, hear no evil, speak no evil – (ikke se, ikke høre, ikke tale). Hun begrunder sit valg af udtryk og budskab i rapporten. Aberne er omringet af olivenblade fra FN's flag, i stedet for jordkloden som er på det oprindelige FN-logo. Hun vil vise, at FN og omverdenen lukkede øjnene, ørene og munden, selvom flere udsendte FN-observatører advarede FN om, at et folkedrab var under opsejling.

Skolens værdier

De fælles værdier giver de voksne rammen og retningen for, hvordan vi er sammen og om hvad. Denne profil er med til at skabe forudsigelighed og tryghed hos børnene. Børn har brug for denne forudsigelighed i de voksnes reaktioner, når de træner deres menneskelighed og opførsel. Det gælder fx forventning til, at vi siger 'hej og godmorgen' til hinanden – og svarer. At vi arbejder med meningsfuldt indhold. At de voksne er rollemodeller for at skabe denne kultur. Vi spiller hinanden gode og skaber en god stemning. En god aflevering, et godt retursvar. Vi er afhængige af hinanden. Al opførsel handler om måden, vi er på – vi er på overfor hinanden. Alsidig udvikling handler i høj grad om at alsidig dannelse. Bifrost-værdierne understøtter såvel børns som voksnes alsidige kompetence-udvikling.

Skolens værdier er:

Æstetik	omfatter kvalitet frem for kvantitet i: - samværsformer - arbejdsformer - indholdet - miljøet
Dialog og åbenhed	på alle planer omfatter: rummelighed i holdninger, gensidig inspiration, fælles forankring i overordnet pædagogik, plads til personlige problemer, et aktivt og involveret lærerkollegium
Nærvær og samvær	omfatter godt samspil teamsamarbejde involvering i hinanden. Problemer er ikke den enkeltes, men fællesskabets, hvor man må kunne give og tage mod hjælp, blive set og hørt. Det handler om tydelig ledelse og tydelige kolleger
Selvforvaltning og medbestemmelse	omfatter indflydelse på egen arbejdssituation og helheden, fleksibilitet, at kunne gøre det, man er god til og tillid til at bruge sig selv
Udfordring og refleksion	omfatter personlig udfordring, lov til at brænde for noget, nye udfordringer, en lærende, levende organisation, et sted hvor man får medspil og modspil, kort fra idé til udførelse, ingen vanetænkning, men alt er muligt, involvering, åben og reflekterende grundholdning, tilførsel af nye input som løbende medtænkes, mod til at prøve noget nyt og vende tingene på hovedet og se muligheder, plads til at være original
Professionalisme	omfatter klare grundholdninger, videreuddannelse, faglig og pædagogisk/psykologisk kompetence, et lærende og levende kollegium, fælles holdninger, normer og fælles fodslag

Dette er, hvad vi gerne vil opnå. Det er det, vi ser efter. Det er det, vi forsøger at gøre. Det er det, vi arbejder hen imod. Kunsten i relationer og læring på Bifrost udspringer af disse værdier. Det er det, vi hjælper børnene til at se efter og fokusere på. Det er det, vi forstørrer. Det, du ser efter her i livet, er det, du får øje på.

Der findes to typer tanker, vi kan træne i: Positive og negative. Vores indre tilgang i mødet med os selv og hinanden udspringer af vores indre grundstemning og intension – og bevidsthed om skolens værdier.

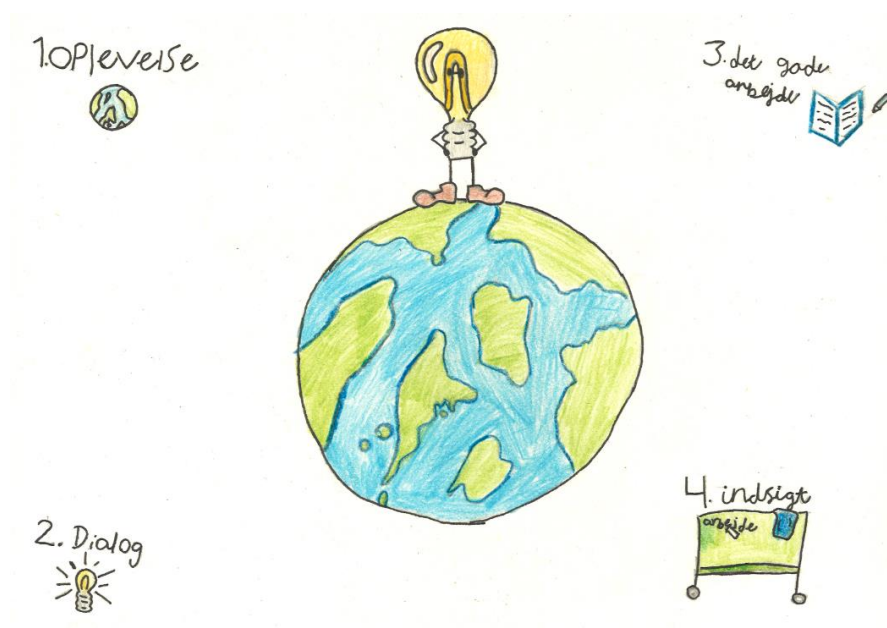
Skolens struktur og læringssyn lægger også op til, at børnene har mulighed for at udvikle sig alsidigt. Se yderligere på hjemmesiden 'Et godt arbejdsforløb' og 'Æstetiske læreprocesser'. Omdrejningspunkterne i læring er

Oplevelse

Dialog

Det gode arbejde

Indsigt

Alsidig udvikling – et bud fra hjerneforskning

Evnen til at få en idé, se verden/et problem på en ny måde er skabende virksomhed. Det kræver ifølge hjerneforsker Matti Bergström forstyrrelser i vores forståelse, han kalder det kaos. Kaos i hjernen er en forudsætning for, at en kreativ tanke kan få lov at opstå.

Matti Bergström deler groft sagt hjernen i to stærke modsætninger:

- hjernestammen = impulsiv, energi-rig, fyldt med indtryk, en muligheds-sky, kaos
- hjernebark = fornuftsbetonet, logisk, kontrollerende, vor viden om verden, orden

Når signaler fra disse to hjernedele mødes opstår en regulær kamp: Mødet mellem kaos og orden. Her dannes bevidstheden og her opstår idéer og kreativitet. Bergström siger således, at kaos er kernen i al udvikling af enhver form for kultur

- når det gælder kunstneriske udtryk
- den personlige udvikling til et kulturelt væsen
- den overordnede samfundsudvikling

Vi kender ikke fremtiden, og derfor må vi lære vore børn at kæmpe med det ukendte og at klare sig i hvilket som helst miljø i hele spektret mellem kaos og orden

- at tackle indre og ydre konflikter
- at finde egne målsætninger
- at finde og foretage vurderinger

Netop kunsten er velegnet til at bane nye veje ved at bryde med de vedtagne lovmæssigheder i den herskende orden.

Børn er venner med kaos, fordi de kender kaos fra barndommens univers. Hæmmer vi børns mulighed for at udfolde og udvikle deres kaoskraft, hæmmer vi både deres og kulturens og samfundets udvikling, for så bliver de passive og glemmer, hvordan de skal håndtere kaos, når de bliver voksne.

Børnenes alsidige udvikling er således afhængig af, at børnene bliver udfordret og involveret. At de lærer en metode, en tilgang til at kunne mestre livet. At kunsten og kulturen er omdrejningspunkter i denne lærings-proces.

Denne levende og kreative hjerne bliver ifølge Bergström ikke tilgodeset tilstrækkeligt i den vestlige civilisation, hvor han mener, man i for høj grad tager udgangspunkt i at udvikle de dele af hjernen, der benyttes til at kontrollere og beherske vores ydre miljø og omgivelser, mens vi forsømmer at udvikle menneskets kreative og æstetiske evner. Fantasi og leg bør i stedet være udgangspunktet i den pædagogiske handling, og opmuntres langt op i barnets skolegang.

Menneskets bevidsthedskraft i hjernestammen er ifølge Bergström den kaoskraft (entusiasme og fantasi), der kommer til udtryk i barnets leg og nysgerrighed. Det er den kraft, der undertrykkes i den kundskabsorienterede skole.

Frem for at tale om IQ-begrebet, der måler den logiske intelligens og EQ-begrebet, der måler den emotionelle intelligens, indfører Bergström begrebet virtuel intelligens, der er uafhængig af tid, rum og gravitation. Det er den intelligens, der undertrykkes og forsvinder, når barnet kommer i skole. Pludseligt er barnet for gammelt til at lege, der er ikke tid til dagdrømmeri, og hverdagen deles op i skemalagte moduler uden indbyrdes sammenhæng.

I følge Bergström fratages barnet derved muligheden for at kunne vokse op og træde i karakter på egne betingelser. Via skolen skaber vi kopier af os selv med det ene formål, at de skal udføre det arbejde, vi synes er vigtigt. Han ser dog et lyspunkt med computerens indtog i skolerne, idet barnet via computeren får adgang til en virtuel verden, som langt hen ad vejen minder om dets egen fantasiverden. Computeren åbner nye muligheder for indlevelse, fantasi og leg. Kilde: http://da.wikipedia.org/wiki/Matti_Bergstr%C3%B6m

Der er på Bifrost tale om et udviklings- og dannesperspektiv for det enkelte barn og det enkelte barns evne og kompetence til at indgå i forpligtende fællesskaber – på kryds og på tværs, blandt yngre-jævnaldrende-ældre kammerater, klasser, trin, voksne, internt/eksternt osv. Relationskompetencen bliver således en nøgle til at kunne agere alsidigt i det sociale felt.

Det vigtige er ikke
 det vi er
 men det vi godt
 kunne være
 ikke kan være endnu
 men kan og skal blive engang
 være engang. Inger Christensen

Helhedslinje – forskelligt fokus på alsidig udvikling, jf zonen for nærmeste udvikling

Arbejdet med at fremme barnets alsidige udvikling skal ses i relation til forskningen om barnets udviklingsstadier – uanset om det er i en personlig, social, kulturel, faglig/ tværfaglig sammenhæng. Uanset om det er valg af tilgang, aktivitet eller opfølgning, jf. Vigotskys zoner for nærmeste udvikling.

Yngste trin (0.-1.-2. klasse)

Konkret forståelse

Børnene bliver bevidste om, at de selv er med til at afgøre:

- Hvad de vil gøre
- Hvordan de vil handle
- Hvad de vil have ud af det
- Hvordan de vil formidle ny indsigt til andre

På yngste trin bevæger børnene sig:

Fra leg	til struktureret, målrettet arbejde
Fra spontan interesse	til mere stabile interesser
Fra spontan handling	til planlagt handling
Fra få vinkler	til flere vinkler
Fra personligt perspektiv	til fælles anliggende

Mellemtrin (3.-4.-5. klasse)

Symbolisk forståelse

Børnene planlægger selv arbejdet, hvor de:

- tager beslutning og beskriver mål med arbejdet og stiller spørgsmål til det
- planlægger arbejdsgang i værkstederne, dvs. aktivitet, materialer, metoder, evt. fag og tidsramme
- udførelsen beskrives, når arbejdet er udført
- fremlægger proces og resultat, får 'spørgsmål og kommentar' fra tilhørerne
- arbejdet evalueres mht. udbytte i forhold til mål, planlægning, arbejdsproces, udbytte

På mellemtrinnet bevæger børnene sig:

Fra planlægning af aktiviteter	til planlægning af temaforløb
Fra tværfaglighed	til faglighed
Fra individuel interesse	til fælles interesser
Fra enkelt tema	til flere temaer
Fra spontant valg	til målrettet arbejde
Fra spontant arbejdsgang	til målrettet arbejdsgang

Ældste trin (6.-7. klasse & 8.-9. klasse)

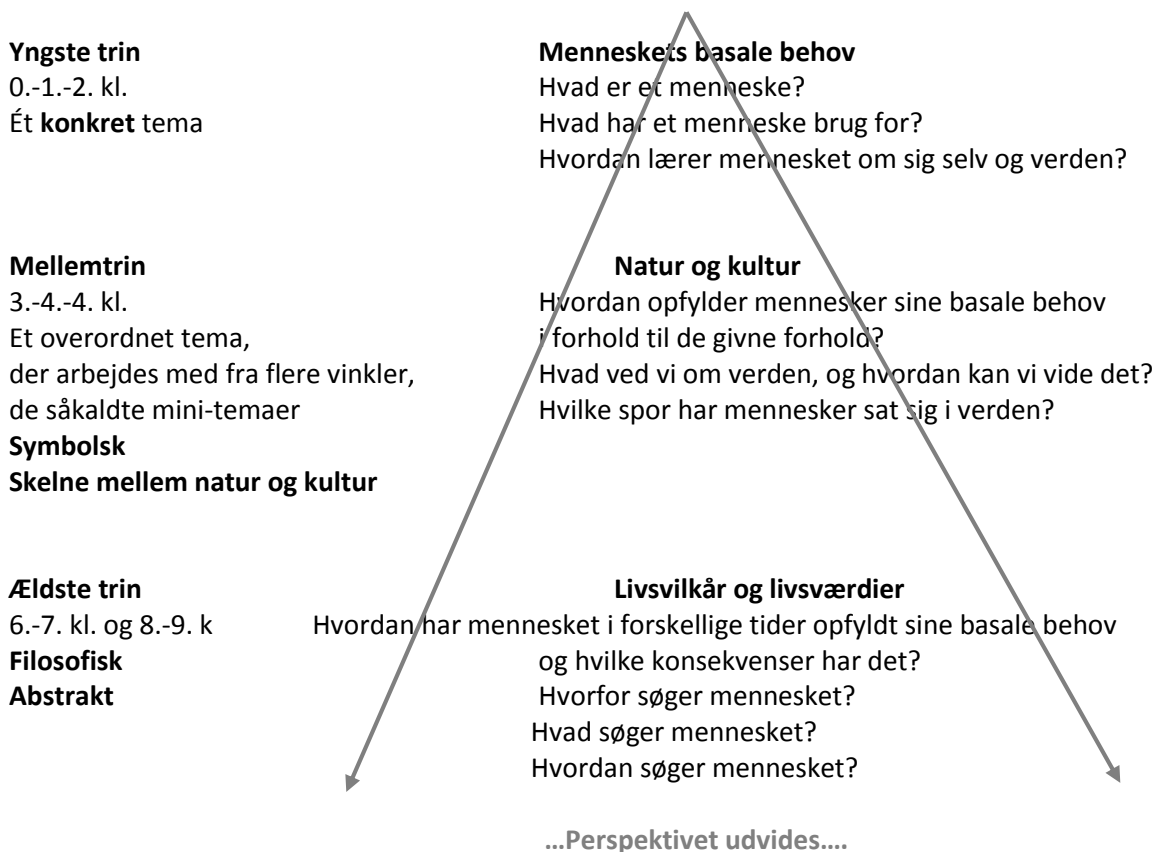
Abstrakt, filosofisk forståelse

På ældste trin bevæger børnene sig:

Fra planlægning af temaer	til planlægning af projekter
Fra faglighed	til 'ny tværfaglig faglighed'
Fra fælles interesser	til selvstændig fordybelse med fælles mål
Fra flere individuelle temaer	til mange temaer valgt ud fra fælles emne
Fra målrettet individuelt arbejde	til målrettet fælles problembearbejdning
Fra korte målrettede arbejdsforløb	til langvarige selvstændige arbejdsforløb

Trin-opdelt skole

Skolen er således opdelt i trin, der matcher børnenes personlige modenhed, jf. zonen for nærmeste udvikling. Det indebærer også forskelligt fokus fra trin til trin. Arbejdet på de forskellige trin er således tilpasset børnenes udviklingstrin. Børnene på yngste trin arbejder med konkrete opgaver og stillingtagen. Børnene på ældste trin fordyber sig i og tager stilling til livsvilkår og livsværdier.

Konkret eksempel fra fælles-emnet "En digter med en malers vinger – Marc Chagall"

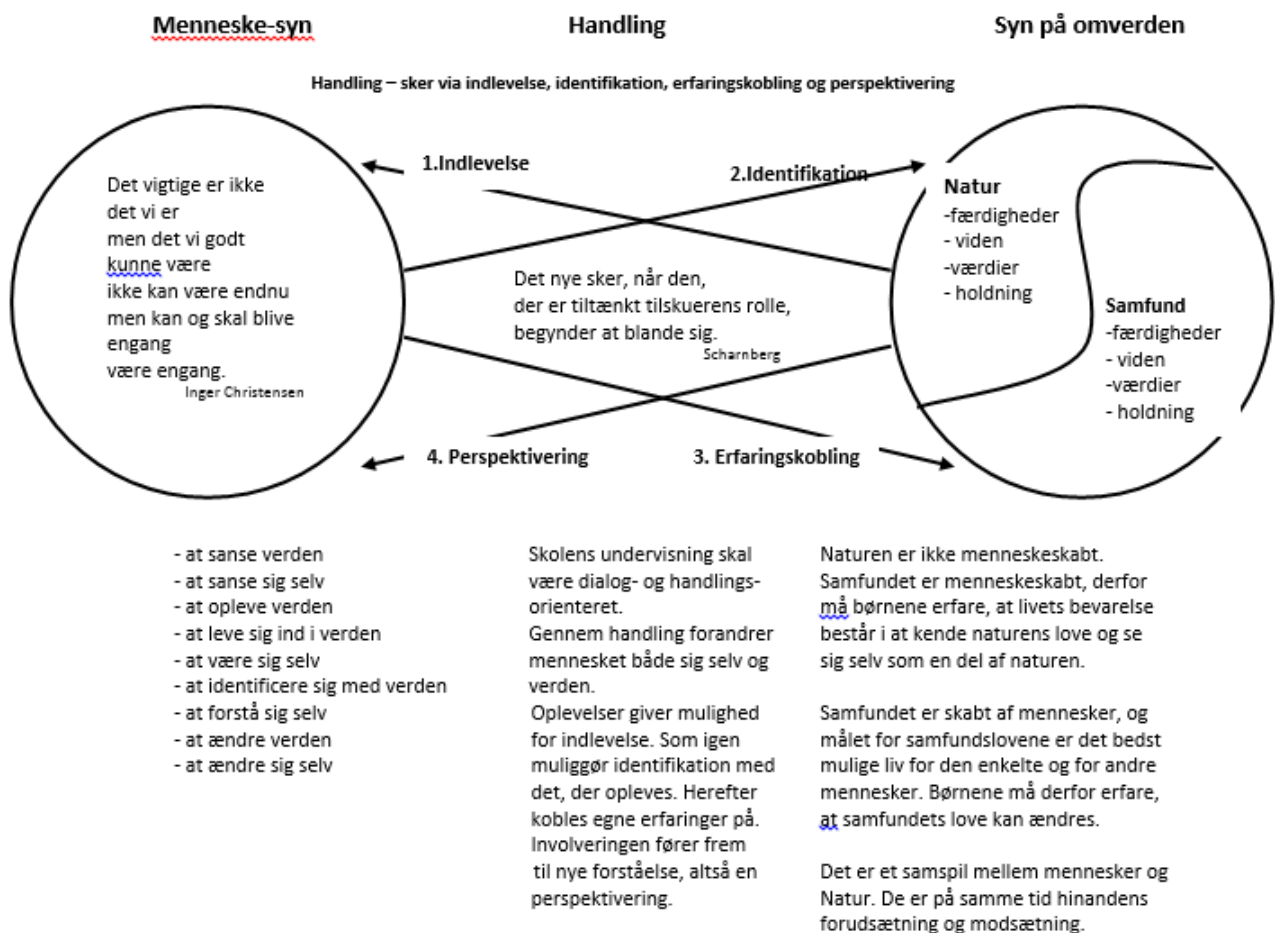

At styrke det enkelte barns evne til at kunne modtage alsidige indtryk og håndtere dem og udtrykke sig alsidigt forudsætter, at de voksne har indsigt i på børnenes udviklingszoner og modenhed. Og at de voksne selv besidder alsidige kompetencer.

Hvert barns læring følger en proces

Børnene skal arbejde med indlevelse, altså de gode oplevelser og historier, der gør indtryk på dem. De skal kunne identificere sig med de problemstillinger, de arbejder med for ellers vil engagement og grundlaget for forståelse ikke være til stede.

Det kan ske gennem erfaringskobling, hvor de får mulighed for at bruge den viden, de allerede har. Derved kan de opnå en perspektivering af deres viden, værdier og holdninger.

Indlevelsen – forudsætning for alsidig læring og udvikling

Som Heindal anvendte sine sanser, gør vi mennesker det også. Sanserne er nøglen til involvering.

Anvendelsen af kunsten lægger op til 'alsidig udvikling' på mange kanaler

- Vi kan genkende noget fra os selv
- Det er ufarligt at tale om fx billedet, det handler ikke om mig, men hvad jeg er optaget af – etiske og eksistentielle samtaler
- Spørgsmål – undren – tilgang til livet, giver håb om en bedre verden/liv
- Ingen "rigtige" svar – alle kan være med, fællesskab
- Lytte til hinanden – måde at være sammen på, flere vinkler
- Anerkendelse og værdsættelse af den enkelte, dit bidrag er væsentligt

- Respekt og tolerance overfor forskellighed
- Sproglig opmærksomhed, fra hverdags- til fagsprog
- Ordforråd øges – vigtigt, når vi aflæser/tolker og taler med hinanden
- Lægger op til undersøgelse og fordybelse, hvad vil jeg vide mere om
- Lægger op til faglighed, nødvendig indsigt og kunnen
- Lægger op til for-forståelse og sammenhæng, jf. virkeligheden ikke er delt op i fag
- Muligheder for alle – fra konkret til filosofisk/abstrakt tænkning og tilgang

”Der er i ethvert menneske noget unikt, men også fælles, noget, som alle har individuelt, og som pædagogikken må tage hensyn til. Pædagogikken må respektere urørlighedszonen og ikke ved hjælp af disciplinering påtvinge den enkelte nogle holdninger eller adfærd, som er imod den etiske fordring om tillid, barmhjertighed, åben samtale.” (K. E. Løgstrup)

Den kunstneriske oplevelse har den dimension, som også naturoplevelsen kan have. Den kan ikke kun forklares analytisk og logisk. Den kan kun fattes ved hjælp af en følende fornuft, hvor mennesket både sanser og reflekterer. Den kan kun begribes, når vi på samme tid retter vores opmærksomhed udad og indad. I de øjeblikke, hvor det sker, kan vi opleve livsglæde, som giver mod og lyst til involvering og personligt engagement.

Det lille barn er i stand til at glæde sig over verden, det kan se det store i ganske små ting. Barnet kan undres over, hvordan rød og gul bliver til orange. Det kan undre sig over støvet i blomsten, over regnormen med to ender, dyr der kan bo under en sten osv.

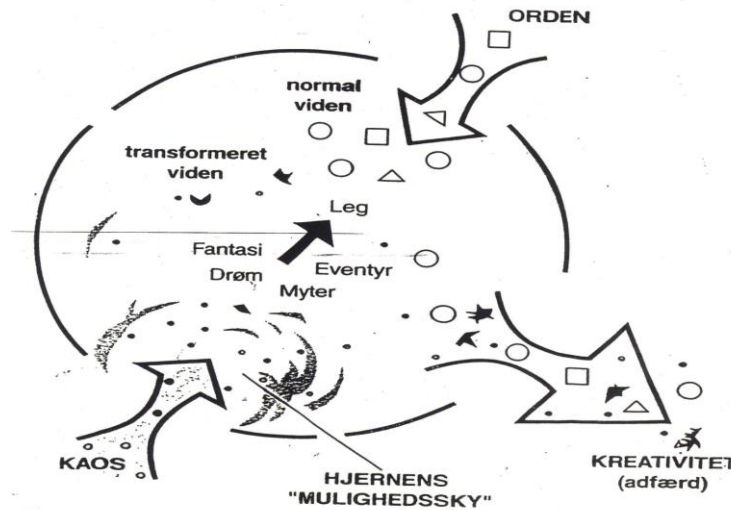
Åbenhed er først og fremmest en modtagende holdning. Åbenhed kan opleves som øjeblikke, hvor det er som om, man ser – hører – dufter - føler – smager mere end ellers. Vi oplever verden gennem de fem sanser, der giver os informationer om omverdenen, de giver os oplevelser og indtryk. Sanserne arbejder sammen og skaber helhed. Åbenhed er, når man glemmer sig selv. Det er øjeblikke, hvor vi strækker os både fysisk og psykisk i undren over livet. Vi åbner os for noget, vi ikke har tænkt eller kendt før. Vi kommer om bag ved den vanlige måde at se verden på og når ned i bevidsthedens dybere lag.

I åbenheden modtager mennesket verden uden at støde på jeg-ets grænser. Vi er nærværende og frie. Der er en særlig harmoni mellem sanser, lyster og følelser, hvor nye idéer fødes, nye tanker opstår – som måske først langt senere kommer til udtryk. Jo mere åbent og modtagende mennesket er, jo mere råstof får det til at tænke ud fra. Det får flere og nye perspektiver og dimensioner – forudsætninger for alsidig læring og udvikling.

Men det er ikke nok at være modtagende og åben. Det hjælper ikke noget, at mennesket kan opleve nuanceret og se perspektiver, hvis det ikke også er i stand til at realisere tankerne. Hvis mennesket kun forholder sig åbent til verden, bliver det et nydende menneske. Der skal også involvering. At bidrage er en del af de grundlæggende forhold, der er forudsætning for trivsel og læring (Jon Arnfred).

Åbenheden skal derfor forbindes med vitalitet, der kan beskrives som mod på livet, mod på at gå ind i det nye og usikre, at gå i gang. Tor Nørtranders mener, at når man tør mærke verden, præcis som den er – dvs. kaotisk og modsætningsfuld, smertefuld og glædelig – kan man ikke undgå at opleve angst. For det skaber uro at opleve verden anderledes, end man før mente, den var. Man kan få det nødvendige mod, hvis man tillid til sig selv og verden.

Det interessante og nye sker på grænsen mellem det, vi allerede ved, og det endelige og det uendelige, det konkret sansede og det sansende. Matti Bergström siger, at børn er venner med kaos. Det er mødet mellem det, vi allerede ved, og det nye at mulighedsskyen opstår og dermed forudsætning for alsidig læring og trivsel, dvs. alsidig udvikling.

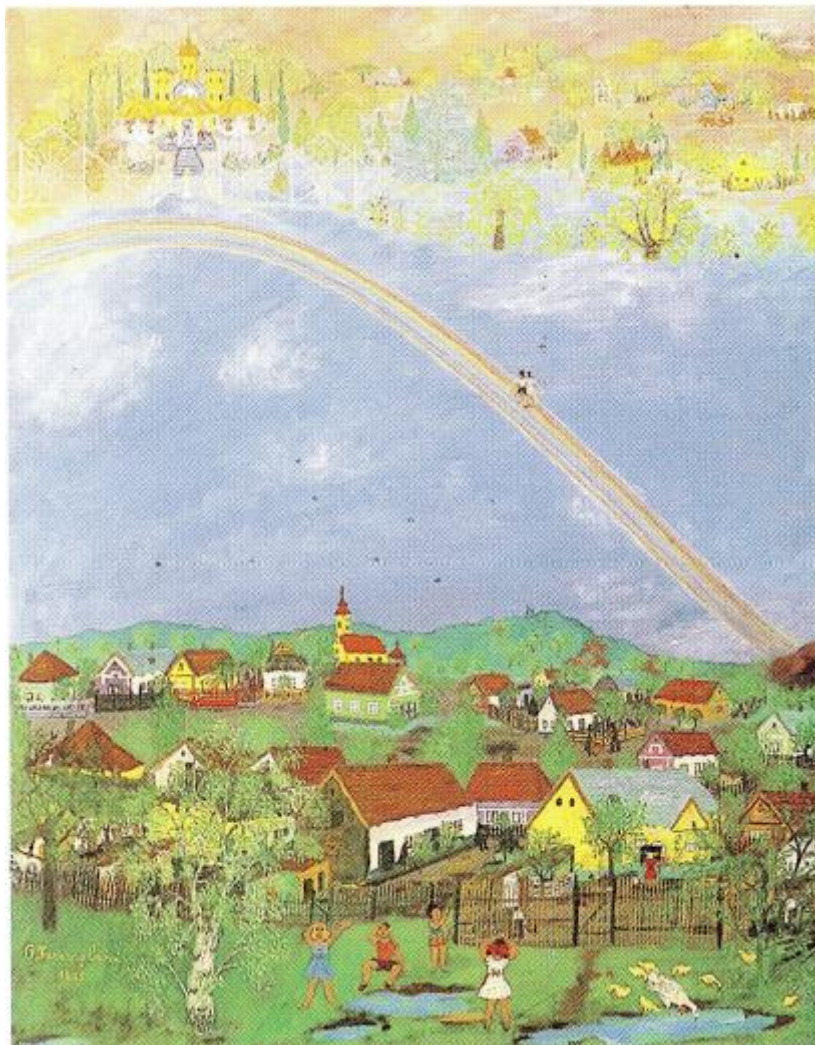

Figur 7.

Matti
Bergströms
model over
mulighedsskyen

Livsduelige mennesker

Det åbne menneske kan sætte sig ud over virkeligheden. Det hæver sig op over den og ved hjælp af vitaliteten involverer det sig, gør noget nyt og handler på nye måder. På nedenstående billede kan vi se to børn gå på regnbuen, der forbinder den kendte virkelighed med utopien – idéerne – mulighederne. Altså i grænselandet mellem det kendte og ukendte, mellem sanseligheden og modet til at begive sig ud i livet. De

to børn følges ad og kan være hinanden til støtte og hjælp undervejs. Mennesket er et socialt væsen, der ikke magter verden alene. Den livsvej, de går på er farverig. Den tager udgangspunkt i den kendte og fortrolige verden, og vejen fører frem mod det ukendte. Det er glæden, modet og håbet, der fører dem videre fremad – som i en alsidig læringsproces. Det er forudsætningen for at udvikle børnene til visioner personligheder. Mennesker, der har et godt fundament i de givne livsbetingelser og kulturelle sammenhænge, og som samtidig er i stand til at udforme idéer om, hvordan verden kunne være i modsætning til, hvordan den er. Mennesker, der både er i besiddelse af viden og refleksion, og som tør involvere sig på en dynamisk og skabende måde. Mennesker som tør påtage sig et medansvar for samfundet, og som forstår betydningen af samarbejde, samtale og debat. Målet er visionære personligheder, der er troværdige, fordi de er i besiddelse af en sammenhæng mellem mål, motiv, viden, følelse og handlen.

Det enkelte barn

Bifrost er ikke større, end at det er muligt for alle voksne at kende alle børn ved navn og have et indtryk af barnets personlighed. Børnene kender stort set også hinanden på tværs af trin. På trinnet kender alle børn hinanden. At man 'findes og har et navn' er stærkt medvirkende til at til at skabe den tryghed, der er nødvendig, når man skal være åben og modtagelig for nye indtryk. Se bifrost.dk, fx Emneinformation og Året, der gik.

Det er mindre gruppe lærere, der sammen har hovedansvaret for hvert barns personlige, sociale, kulturelle og faglige/tværfaglige udvikling. Ansvaret deles med skolens ledelse og ikke mindst forældrene. Evt. eksterne samarbejdspartnere.

De voksne omkring hvert barn har således et indgående kendskab til barnet. At relationen er afgørende for trivsel, læring og alsidig udvikling understøttes bl.a. prik-tester, hvor barnets lærere med 'grøn-gul-rød' hver især og sammen analyserer og vurderer relationerne barn-voksen. Hvert barn skal have mindst en voksen, som de har et godt og fortroligt forhold til.

I forbindelse med skole-hjemsamtaler, som vi kalder udviklingssamtaler, evaluerer og formulerer barnets lærere hvilke fokus- og indsatsområder de ønsker i den kommende periode, jf. vinklerne på forståelsen af barnets alsidige udvikling: personlig, social, kulturel, faglig/ tværfaglig.

Aftalerne indgås på møderne mellem barn, forældre og lærere. Herved bliver operationaliseringen af 'det store smukke ønske om alsidig udvikling' et fælles anliggende og ansvar at føre ud i livet. Og evaluere på. Og følge op på. Senere kan et eksempel på et udfyldt samtaleskema ses.

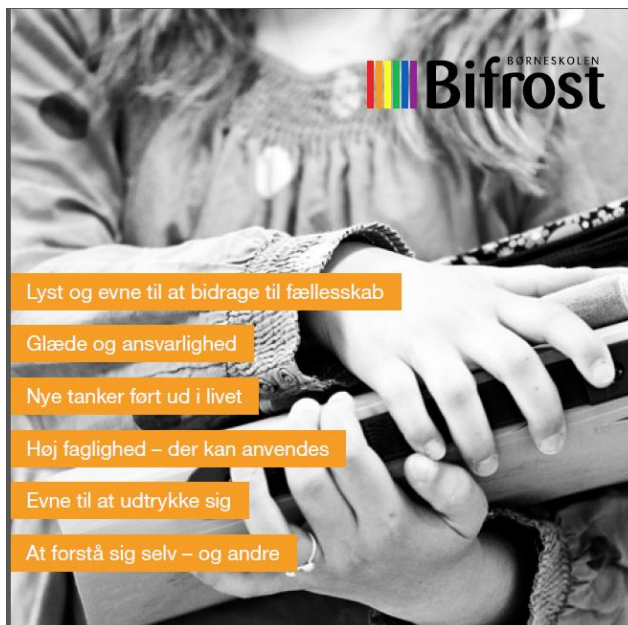
Denne proces er også med til at styrke den interne forståelse og opmærksomhed på barnets alsidige udvikling. Italesættelsen på forældremøder bidrager ligeledes til at skabe en fælles betydning og et fælles sprog – og dermed en platform for barnets udvikling, der gælder både hjemme og i skolen.

Tværfagligt arbejde – alsidig udvikling

Det er nødvendigt at arbejde tværfagligt, hvis vi vil give forudsætninger for alsidig udvikling. Det er nødvendigt at nærme sig fra forskellige sider, ellers er for meget i skyggen. Børns (alsidige) udvikling er utrolig kompleks, det er afgørende at holde sig for øje, at ikke to børns udvikling er ens. Forskerne er blevet mere opmærksomme på, at mennesker er ekstremt sociale. Vi er gruppe-mennesker. Helt konkret i et historisk perspektiv er de mennesker, der ikke var medlem af en gruppe, uddøde. Mental sundhed og trivsel er udgangspunkt for læring og alsidig udvikling, det indebærer fællesskaber og udfordringer, som det enkelte barn (menneske) kan håndtere med sine evner og forudsætninger. Mennesket skal have udfordringer for at trives – der skal differentieres, så udfordringerne passer til den

enkeltes evner og forudsætninger. Mennesket har også forskellige tærskler for, hvornår og hvordan. ”At bidrage” til fællesskabet er også en del af trivselen, det er universelt for mennesker uanset alder.

Det er således afgørende vigtigt, om barnet kan indgå i almindelige fællesskaber på en konstruktiv, givende og nærende måde.

Selvforvaltning – indenfor alsidige rammer

Børn er skabt til at skulle udvikle sig inden for nogle rammer de kan overskue og vil grundlæggende prøve at indfri de stillede forventninger så godt de kan, jf. zonen for nærmeste udvikling og helhedslinjen på Bifrost. Selvforvaltning skabes via vores ’eksekutive funktioner’, der handler om evnen til overblik, fleksibilitet, impulshæmning, opmærksomhedsstyring.

Mental sundhed er forudsætning for at kunne trives og lære. Der er tre grundlæggende psykologiske behov skal opfyldes:

1. At indgå i trygge relationer
2. At møde og overvinde udfordringer
3. At kunne udnytte sine evner for selvforvaltning (Deci and Ryan)

Billeder af mental sundhed

- At læse en billedbog sammen med mor eller far
- At lære at køre uden støttehjul – når man selv er parat til det
- At bygge hule sammen med en ven
- At lege rollelege
- At spille fodbold
- Når en kammerat hjælper med at forstå brøkregning osv. osv.

Det er (livs-)vigtigt for børn og unge at ...

- Have gode, gensidige relationer til familien/gruppen
- Opleve at blive bedre til noget
- Kunne bestemme selv inden for trygge rammer

Børns muligheder er individuelle, komplekse og varierede fra situation til situation. En vis grad af selvforvaltning kan derfor ses som en nødvendighed for at de to øverste behov kan tilgodeses på en koordineret måde.

Mental sundhed i en systemisk forståelsesramme

De tre vinkler kan ikke ses isoleret, det er forskellige synsvinkler på det samme. De komplementerer hinanden. Intet er mere vigtigt end andet.

Individperspektiv	Kontekstperspektiv	Aktørperspektiv
Barnet har de nødvendige forudsætninger for at	Fællesskaber der muliggør opfyldelsen af basale psykiske behov.	Oplevelsen af at
1. kunne indgå i gensidige sociale relationer	Herunder voksne der kan se barnets individuelle forudsætninger.	1. indgå i gensidige sociale relationer
2. kunne forstå de udfordringer det møder		2. møde meningsfulde udfordringer
3. kunne forvalte sine muligheder hensigtsmæssigt		3. håndtere disse på en måde, der opleves tilfredsstillende.

Jon Arnfred

Hvilke forudsætninger har børnene? Tænk vi i problemer eller ressourcer? Børn og unge vil gerne mestre udfordringer og indgå i fællesskaber. De har imidlertid forskellige forudsætninger for at gøre det og dermed også forskellig risiko for at komme i situationer, de ikke magter.

”Kids do well if they can” Ross W. Greene

Frustrationsrobustheds-kompetence

Der er ingen, der har lovet os, at vi altid får vores vilje, at andre gætter vores ønsker, at vi undgår ulykker, skilsmisser, arbejdsløshed, svigt osv. Der er ingen garanti for at livet er let og skåner os for frustrationer. Tværtimod er det et livsvilkår, at vi møder modstand. Vi kan imidlertid selv vælge, hvordan vi møder modstanden. Et sundt selvværd er med til at give os lyst, mod og vilje til at mestre de udfordringer, vi møder – uanset om det er af personlig, social eller faglig art.

Vi voksne gør altid det bedste, vi kan mht. at styrke børnenes selvværd. Det kræver bevidsthed om fx forskellen på ros og anerkendelse – at vi fx ikke giver barnet kærlighed betinget af god opførsel eller en fin tegning eller korrekte regnestykker eller stavning. Vi skal være opmærksomme og bevidste om hvilke fortællinger vi skaber om og med barnet. På at vi accepterer hinanden, som vi er. At vi holder af hinanden.

”Det er lærerens primære opgave at have øje for elevens intentioner”

(Allan Holmgren og Troels Hammer, Narrativ praksis, s. 224)

Selvværd handler om, hvordan vi tænker om os selv og hvilke følelser, det udløser. Altså vores indre forhold til os selv.

Selvværd er ikke en selvfølgelighed. Den grundlægges i barndommen og kan styrkes gennem hele livet. Selvværd bliver påvirket af, hvad vi oplever. Uanset om vi er barn eller voksen har vores selvværd afgørende betydning for vores livskvalitet, og hvordan vi indgår og bidrager til fællesskaber.

Hvis man ikke udvikler et godt selvværd og dermed bliver i tvivl om, hvorvidt man er god nok eller ej, bliver man sårbar overfor kritik og forslag og nye ting. Har en tendens til at forsimple 'alt i sort/hvid – enten/eller'. Man vil opfatte andres kommentarer som en sandhed om, at 'jeg kan ikke finde ud af det', at jeg ikke er god nok. At skabe et sundt selvværd indebærer, at man får udviklet sin evne til at vurdere, hvad der er bedre end noget andet.

Hvis selvværdet er lavt, påvirker det humøret. Negative tanker og følelser, man har om sig selv, bliver til selvforståelse og fortællinger om, 'at sådan er jeg' – og dermed fastholdes man i det lave selvværd. Det har også betydning for barnets evne til at udfolde både faglige og sociale kompetencer. Et lavt selvværd vil gøre det svært for barnet at leve sig ind i andre menneskers situation, hvilket igen kan føre til misforståelser og mistolkning af, hvad der foregår. Andres dårlige opførsel og humør kan også tilskrives 'mig'. Ønsker og drømme lukkes ned, for man kan have svært ved at tro på, at der er muligheder for 'mig', og at jeg kan lykkes i den. Det bliver let en selvopfyldende profeti. En indre Rosentahl-effekt. Når man fx ikke indgår i sunde sociale relationer, får man heller ikke trænet sine sociale kompetencer –og nye indsigter og dermed evnen til at tage initiativ, følge op, sige til go fra. Endnu en ond spiral.

Vi har brug for, at børnene fortæller gode historier om hinanden. At vi sammen har fokus på relationer i stedet for de enkelte børn. Vi voksne kan være tilbøjelige til at definere, "han er doven", "han har gjort det igen"... Vi ønsker at se på, hvad der gør forskellen. - Hvad vælger vi: Problem- og mangeltænkning eller ressource- og værditænkning?

Opmærksomhed og omsorg for hinanden er nødvendig. Alle har brug for at vide, om de andre synes, jeg er god nok. Hvordan barnet opfattes bestemmer i høj grad barnets adfærd og selvforståelse.

Vi kalder det for Rosenthal effekten. Selvopfyldende profetier kaldes også for Rosenthal effekten efter psykologen Rosenthal. Han lavede nogle forsøg på skoler, bl.a. et hvor han bildte nogle lærere ind, at nogle bestemte børn i løbet af et år ville få en større indlæringssevne end resten af de børn, lærerne underviste. Han kom igen et år senere og kunne konstatere at de børn, han havde udpeget (efter i al hemmelighed at have trukket lod om, hvem han skulle udpege), var blevet de kvikkeste. Vi kender også fænomenet fra mundheldet: Tro flytter bjerge.

Hvad forventer vi voksne – lærere, pædagoger som forældre - af hinanden i forhold til børnene i klassen? Tal fx aldrig grimt om andre børn og deres forældre (foran jeres børn).

"Det forældre gør for fællesskabet er det bedste, de kan gøre for deres eget barn"
Helle Rabøll Hansen, forsker i mobning

Det kan gøre det svært at hjælpe et barn med lavt selvværd, når de grundlæggende antagelser er, at 'jeg er sådan en, der ikke kan finde ud af det'. At acceptere og holde af sig selv er første skridt i forhold til at udvikle sig alsidigt og indgå i mangfoldige relationer. Tanker og handlinger hænger sammen. Og vi smitter hinanden, hvis vi formår at vise glæde overfor andre, vil det smitte.

Selvværd og selvrespekt er ingredienser i at være et robust og handledygtigt menneske.

type fx afsnit fx tegning fx reagering

Lær psykologisk robusthed

1. Oprethold **gode relationer** til din nære familie, venner og andre
2. **Undgå** at betragte kriser og stressende begivenheder som **ubærlige problemer**
3. Acceptér omstændigheder som der ikke står til at ændre
4. Udvikl **realistiske mål** og arbejd dig frem imod dem
5. Handl **beslutsomt** under modgang
6. Se efter muligheder for **selvindsigt** efter at have lidt tab
7. Udvikl **selvtillid**
8. Fasthold et **langsigtet perspektiv** og betragt den stressende begivenhed i en **større kontekst**
9. Fasthold et **håbefuldt udsyn** med forventning og gode ting og visualisér, hvad du ønsker
10. **Plej psyke og krop**, motionér jævnligt, vær opmærksom på dine egne behov og følelser, og engagér dig i afslappende aktiviteter, som du nyder.

Apahelpcenter.org

Involvering

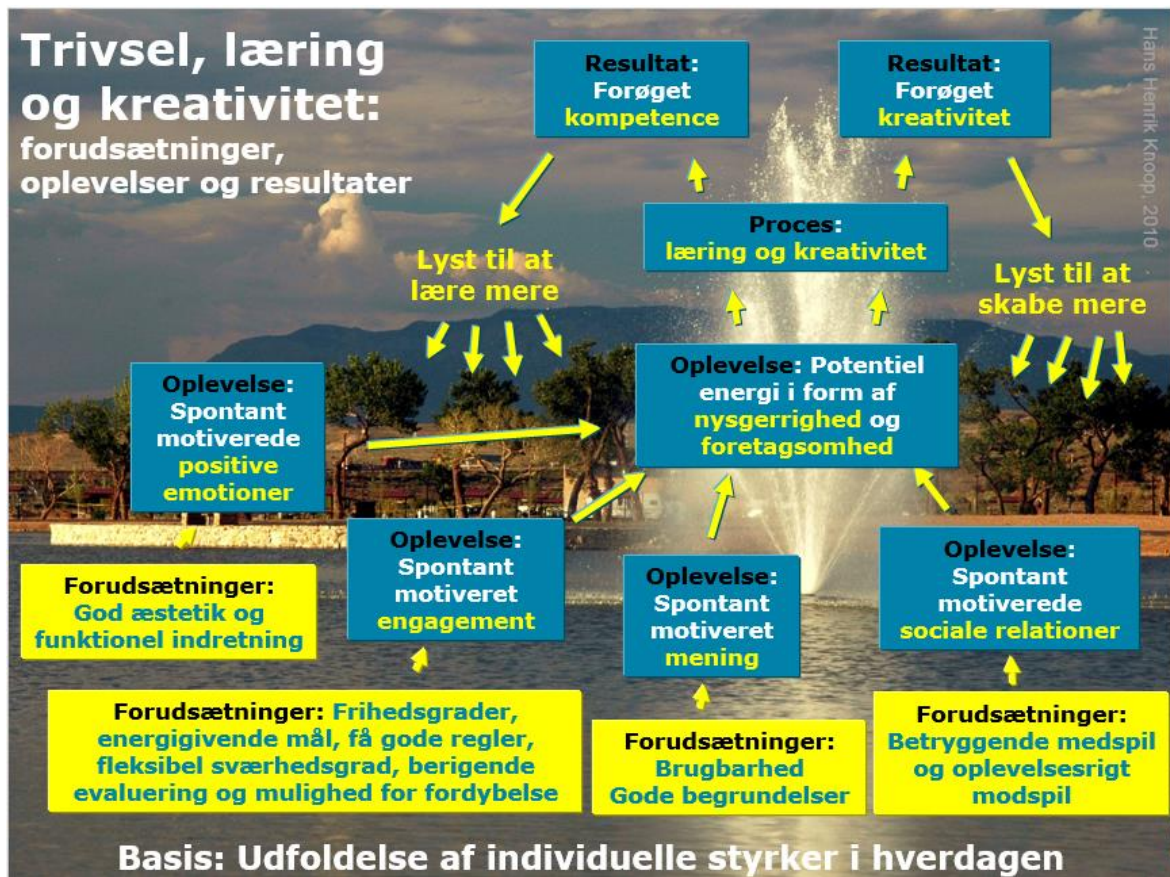
Du lærer og husker bedre, når

- **Det er meningsfuldt**, dvs. når det er forståeligt, konkret og brugbart
- **Det er følelsesladet**, dvs. man er engageret, interesseret, aktiv
- **Det (også) handler om én selv**, dvs. det er (umiddelbart) relevant
- **Der er kropslig bevægelse involveret**, dvs. det kan føles, mærkes, manipuleres, hands-on – samt kræver balance og koordination
- **Der er sociale relationer involveret**, dvs. det huskes og kommunikeres i forbindelse med social interaktion
- **Der er en samlende fortælling/narrativ**, dvs. det er meningsfuldt repræsenteret i tid og rum
- **Det er kvantitativt**, dvs. det har størrelse, tyngde, stofflighed, omfang, kropslighed
- **Det er grundlæggende**, dvs. det knytter an til livets almene dimensioner
- **Det er smukt**, dvs. det er attraktivt og dermed mindeværdigt - efter Hans Henrik Knoop

Vedvarende kilder til optimering af trivsel, læring og kreativitet

- **Gode muligheder for selv at tage initiativ og for at styre sig selv** – under ansvar for omgivelserne
- Konkrete, **energigivende mål**
- **Håndterbare, ubureaukratiske regler**
- **Fleksible muligheder for at afstemme udfordringer og kompetencer**
- Umiddelbar, tydelig og **ikke-ydmygende information** om, hvor godt man klarer sig
- **At distraherende faktorer kan fjernes**, så det er muligt at koncentrere sig

Hans Henrik Knoop, 2002, efter Csikszentmihalyi

Knoop

For at vinklerne i 'Alsidig udvikling' realiseres og understøttes gælder fokus- og indsatsområder også i fællesskaberne. Det gælder i klasseregi, hvor fx evnen til at sige 'pæne ting' til hinanden er aftalt. Det gælder fx på tværs af 5.-9. klasse, hvor vi har dannet et Idéråd af repræsentanter fra klasserne og de voksne. Rådet skal undersøge og komme med forslag til bedre indretning af vores inde- og udearealer. Vores måde at være sammen på – vores skolekultur – skal netop understøtte udviklingen af børnenes glæde, sanselighed, omverdensforståelse, fantasi, nysgerrighed, hånd og ånd, mangfoldighed og virksomhed, tid og rum, medansvar og medbestemmelse.

Selværd og oplevelse af, at jeg bidrager til fællesskabet på Bifrost – både det store og de mindre.

Den kvalitative læreproces på Børneskolen Bifrost

Oplevelse	Fællessamling, mening, helhed, afsæt ind i dialogen
Involvering	Dialog, medbestemmelse, medansvar
Handling	Selvforvaltning, "Det gode arbejde" = idé, beslutning, planlægning, udførelse (& formidling), værdsættelse/ evaluering
Erkendelse	Erfaringskobling Ny indsigt, nye færdigheder, ny kompetence
Vurdering	Værdsættelse. Fælles evaluering, selv-evaluering Ansvarliggørelse for egen læring
Perspektivering	Indsigt i nødvendigheden (at lære nyt) Den nødvendige indsigt (om mig selv og min omverden)

Læringssyn

Når disse værdier foldes ud, sker det via vores forståelse af hvad en kvalitativ læringsproces rummer. Bifrost har altså også en bevidst tilgang til læring. Omdrejningspunkterne er

Oplevelse – involvering

Dialog

Et godt arbejdsforløb

Skabe mening – den nødvendige indsigt & indsigt i nødvendigheden

Læredigt (for lærere og andre voksne)

Belæring bliver nemt beskæring.
Giv næring til børnenes nysgerrighed.

Det er for lidt at de ved,
hvad DU ved.

Du må lade dig inspirere
af deres lyst til at eksperimentere
med farver, toner, ting og ord.

Timen er kort
verden er stor.

Afvisning skaber
en kommende taber.

Omhu for et sind i vækst
gælder mer' end dagens tekst.

Det er det svære at forstå:

DU kan lære af de små.
Genopfrisk den skaberkraft
Som du selv engang har haft.

Benny Andersen

Kompetenceudvikling er forudsætning for 'alsidig udvikling'

En ting er, hvad børnene involveres i af skolearbejde'. En anden ting er, hvordan disse oplevelser og nye viden bliver til barnets egen erfaring og indsigt. Altså hvordan barnet udvikler kompetencer, hvor det nye kan anvendes.

Kvalifikationer er viden og færdigheder. Når man kan anvende disse kvalifikationer i praksis, når der fx skal løses opgaver, har man kompetencer. Kompetencer er måden, man anvender sine kvalifikationer på. Viden og færdigheder er blevet ens egne, og man har udvidet sit tænke og handle-repertoire. Herefter kan man begynde selv at tage stilling og udvikle værdier og holdninger. Man er i alsidig udvikling.

Udviklingsmuligheder ligge ikke i det, man kan selv, gør selv, eller allerede ved, men i det, der ligger over ens egne muligheder. Det man kan lære at kende sammen med andre, der hjælper til.

Udviklingsmulighederne ligger med andre ord i spændingsfeltet mellem forudsætninger og muligheder. Det er her kompetencer opstår. Derfor må indholdet i skolearbejdet også gerne provokere børnene. De voksne skal således vælge indholdet ud fra et kvalitetsbegreb og dermed vove, at børnene kan være overraskede eller endda sige, det ser kedeligt ud. Hvis indholdet er godt og har kvaliteter, vil børnenes åbenhed skabe en umiddelbar interesse, som er de voksnes opgave at fastholde og udvikle.

Interesser er ikke noget, vi er født med. De opstår og udvikles i menneskets samspil med verden. Interesseudvikling er hele tiden knyttet til det, vi foretager os.

Udvikling kan foregå på forskellige niveauer. Når et barn skal lære, er der tale om en ny situation. Den voksne kan vælge at beslutte, planlægge, prioritere, afgøre 'alt' i barnets læringsproces. Her er tale om ydre styring. Barnet gør, som den voksne siger. Barnet er færdig med opgaven, når den voksne bestemmer, at opgaven er færdig. Vægten er på kontrol. Barnets metalæring er, at læring går ud på at afkode, hvad læreren mener.

Den voksne kan også møde barnet og børnene og via spørgsmål får dem til at acceptere udfordringen. Være forstående og imødekommende. Vægten er på at skabe en god stemning og barnet/børnene fremadrettet selv kan finde sig tilrette.

En tredje vej vægter at barnet/børnene sættes i forskellige situationer, hvor barnet har mulighed for at 'mærke' sig selv, de andre og udfordringen fra forskellige vinkler. Dette tredje lærings-syn tager afsæt i involvering og mening. I værdigrundlag og menneskesyn. Læreren vil spørge ind til og reagere på, hvad der gør indtryk på børnene, hvad de gerne vil vide mere om, hvordan de ønsker at se sig selv i forhold til opgaverne osv. Der skabes grundlag og åbenhed for dialog. Der skabes sammenhæng mellem den enkelte

og det fælles vi er i gang med at skabe, formålet. Børnene forholdes til værdierne på Bifrost. Hvordan er tilgangen til emner, fag, læring i det hele taget. Til hinanden. Til sig selv. Selvfølgelig.

På Bifrost har vi 'de bløde kompetencer', der udfolder fire vinkler for den personlige kompetence:

- Forandringskompetencen
- Relationskompetencen
- Læringskompetencen
- Meningskompetencen

De personlige kompetencer har betydning for, hvordan man møder og tackler udfordringer, hvordan man indgår i fællesskaber og samarbejde, hvordan ens intension og kommunikation kommer til udtryk. Hvordan ens personlige kompetencer foldes ud og udvikles hænger også sammen med læringsmiljøet og den gruppedynamik, man indgår i. På hjemmesiden uddybes de bløde kompetencer.

Det kan være særdeles vanskeligt at skelne mellem forskellige kompetencer. Ligeledes mellem personlige og sociale kompetencer. Det gælder også mellem fx personlige og faglige kompetencer, da de personlige kompetencer kan have stor betydning for fagligheden og kvaliteten i, hvordan en opgave løses.

Når sondringen fastholdes hænger det sammen med, at vi ønsker at styrke vores bevidsthed om kompetenceudvikling og dermed grundlaget for alsidig udvikling.

På Bifrost er kompetenceudvikling en afgørende del af læringssynet og forudsætningen for trivsel for den enkelte og i fællesskabet. Vores læringsproces, se "Et godt arbejdsforløb" og "Æstetiske læreprocesser" lægger op til, at udgangspunktet er børnenes nysgerrighed og involvering. Der er altid flere veje til at udvikle såvel kvalifikationer som kompetencer. Det gælder både for den enkelte, i grupper, klasser, trin – vi er en del af mange fællesskaber. Vi indgår ligeledes i et mangfoldigt læringsmiljø, hvor både de fysiske rammer og børns/voksnes handlen skaber stemning og rettethed. I den forbindelse fremhæves vigtigheden og nødvendigheden af 'værdsettelse og evaluering', som fundamentet for fortsat alsidig udvikling.

De faglige kompetencer bygger på færdigheder og viden. Sådan som vi har organiseret vores skole i Danmark, er 'virkeligheden' opdelt i forskellige 'kasser', som vi kalder fag. Inden for hvert fag har ministeriet udarbejdet overordnede kompetencemål, der består af færdigheds- og vidensområder, der igen er udfoldet i konkrete mål. Disse konkrete mål skal sikre en systematik mellem barnets læring og undervisningens indhold. På Bifrost indgår disse forhold i undervisningsplanen for alle faglige forløb. Dertil kommer differentiering, som i alle klasser er en naturlig tilgang, når det handler om at tage afsæt i det enkelte barns forudsætninger og ønsket om en positiv læringskurve. Det kan indebære særlig opmærksomhed og indsats omkring et barn.

I samtlige fag indgår også tre tværgående temaer, som faglæreren skal medindtænke i sin undervisning: IT og medier, sproglig udvikling samt innovation og entreprenørskab.

Faglæreren skal også have overblik, indblik og evne at prioritere indholdet i forhold til det aktuelle emne. På Bifrost arbejder vi altid med et emne, der varer 2-3 måneder. Fagene bidrager på forskellig vis til at børnene kan skabe mening i deres læring. Der er dels kernestof, som faglæreren underviser i uanset emnet, og der er tematisk indhold, der relaterer sig til det overordnede emne.

På Bifrost indgår de faglige kompetencer i i undervisningsplanerne. Se bifrost.dk, under fanen Selvevaluering.

<http://www.uvm.dk/Den-nye-folkeskole/Udvikling-af-undervisning-og-laering/Maalstyret-undervisning-og-laering/Faelles-Maal/Forenklede-Faelles-Maal>

Undervisningsplaner indeholder

Samtlige arbejdsforløb indledes med en oversigt, der skriftligt viser:

Emne/tema

Klasse

Fag

Titel for forløbet

Forløbsperiode

- **Formål** – hvorfor er indholdet relevant, set i forhold til værdigrundlag, emnet, fag-faglighed
- **Faglige mål** – hentes fra læseplanen, hvad skal børnene præsenteres for og kunne efter forløbet er færdigt (Fælles mål, www.uvm.dk og hjemmesiden)
- **Bløde kompetencer**: forandrings-, lærings-, relations- og meningskompetencen (Se vores læseplan for bløde kompetencer)
- **Struktur** – hvordan skal forløbet være? Fællesoplæg, debat, aktiviteter, fælles/gruppe/individuel. Hvad er tidsrammen for arbejdsforløbet? Evt. deadlines
- **Værdsættelse og evaluering** – hvordan værdsættes og evalueres undervejs og afrundes forløbet individuelt og fælles, mundtligt/skriftligt

På hjemmesiden kan eksempler på undervisningsplan se under fanen 'Selvevaluering'.

Læringssynet på Bifrost lægger op til en lærings- og undervisningskultur, hvor viden og færdigheder omsættes til personlige kompetencer og handlekraft – børnene udvikles til aktive medborgere. Sansindtryk bliver til tanker, der via refleksion og dialog omsættes til handling, som igen er afsættet for nye erfaringer og ny indsigt – altså større bevidsthed om 'sig selv og sin omverden'. Vi kalder det for den kvalitative læreproces. I alle faser er fantasien afgørende vigtig! For at få en idé skal man kunne forestille sig noget, der ikke er. Det gælder fx også, når barnet skal føre sit arbejde ud i livet. Det skal gøre noget, der endnu ikke findes, dvs. fantasi og forestillingsevne er afgørende for udvikling. Det kaldes også visualisering. At styrke evnen med at kunne se med sit indre øje, hvad der ikke findes, understøttes af forskellige færdigheder om, hvordan man kan udtrykke sig – med kroppen, materialer, elektronik osv. med diverse

teknikker, metoder og sprog. Disse færdigheder skal holdes ved lige og integreres i fagene gennem hele skoleforløbet. Helt konkret anvendes de fx i notatteknikker, hvorved umiddelbar interesse kan fastholdes. De anvendes i opgaveoplæg, -formulering og i udarbejdelse af nogle svar.

Foretagsomhed – en del af alsidig udvikling og forudsætning for at leve i frihed og et folkestyre

Kompetence til at iværksætte forandrende handlinger, som har værdi for andre, kaldes foretagsomhed (Kirketerp)

”Foretagsomhedspædagogik er den lærings- og undervisningskultur, som fremmer kompetencen til at handle på viden, som har værdi for andre... introducerer Skub-metoden, der består af syv strategier, som undervisere/ledere kan anvende for at understøtte foretagsomhed. Skub-metoden beskriver vigtigheden af at omsætte tanker til handling for at internalisere foretagsomhed gennem mange succesoplevelser – og at handling ’skubbes’ gennem refleksion, så handlingen bevidstgøres og dermed kan forbedres...

1. Succesoplevelser inden for nærmeste udviklingszone

At lykkes med noget nyt er selvforstærkende og styrke handlekraften. Et menneske skal grundlæggende have tre gange så mange gode oplevelser som dårlige for at opleve livet som godt og meningsfuldt (Fredrickson)

2. Udgangspunkt i midler – de små skridts teori

Hvis vi hele tiden beskæftiger os med ’den næste bedste handling’ gennem små skridt af fuld kontrol, bliver den foretagsomme handling overkommelig og mulig.

3. Selvindsigt og refleksion

Hvis vi kender os selv, ved vi, hvordan vi skal undgå, at vores fejl kommer til at hæmme os. Succes skal skabes – ikke planlægges....

Ifølge Damasio er vores beslutninger altid farvede af vores følelser. Vi træffer ikke et valg, uden at valget er farvet af en emotion, som bæres af en præference for det ene eller det andet. Selvindsigt og evne til at reflektere

over de modstande, forskellige oplevelser aflejrer, er vigtige for at vi kan gentage succesoplevelsen. Det handler om at få elever/studerende/medarbejdere til at gentage og genbruge strategier, som har bevirket succesoplevelser på en bevidst og indre-motiveret måde.

4. **Mod til at fejle – fail forward**

Learn to fail or you will fail to learn.

Menneskets reaktionsmønstre har ikke udviklet sig fundamental siden stenalderstadiet. Og i den vilde natur er fejl livsfarligt. At ramme bjørnene i skulderen i stedet for hjertet kan betyde døden. Når vi fejler, reagerer vi derfor, som bliver vi truet på hele vores livsgrundlag, mens flere på hinanden følgende fiaskoer kan påvirke os så determinerende, at vi mister troen på vores egen evne til at lykkes. Angsten for, at noget går galt, er så selvforstærkende, at den alene kan lamme handlekraften.

5. Ændring af vaner

En person skal have så mange succesoplevelser med at omsætte viden til værdi som muligt for på den måde at skabe stærke og robuste positive markører med foretagsom handling.

'Pas på! Det gør ondt at falde ned fra det træ!'. Vi kender vores trang til at fortælle andre om vores egne erfaringer. Det paradoksale er velkendt: Erfaringer kan ikke overdrages – man skal selv gøre dem. Derfor er det ikke specielt nyttigt at få at vide, hvad vi bør afholde os fra at gøre eller netop skal gøre. Med mindre vi selv har erfaret det.

6. **Rollemodeller, som anviser næste trædesten**

Vi har brug for ét eller flere nærværende forbilleder. Æn, der kan anviser næste trædesten, fordi vedkommende på et tidspunkt har tacklet noget lignende og uvilkårligt får os til at tænke: 'Nåeh, er det bare det, jeg skal gøre!'

Når vi skal vælge noget nyt og umiddelbart svært, skal vi have en ledestjerne, som gør, at det første skridt kan tages, uden at vi føler os retningsløse. Rollemodeller kan være sådanne ledestjerner. Uopnåelige forbilleder har den stik modsatte effekt... Rollemodeller skal være folk, vi kan spejle os i.

7. **Belønning for handling – Foretagsomhed som læringsmål: washback**

Man får, hvad man måler! 'Washback' (Caudery, Alderson & Wall) er beskrivelsen af, at elever og studerende læser med henblik på, hvad de skal måles på. Hvis en underviser forsøger at lave foretagsomfremmende undervisning, men samtidig laver eksamensformer/evalueringer, som fastholder et rigtigt og et forkert svar, vil de studerende hurtigt afholde sig fra at afprøve metoder, som kan give lave karakterer.

(Kilde, Anne Lindstad Kirketerp)

Arbejdet med alsidig udvikling varierer som tidligere beskrevet fra trin til trin, fra klasse til klasse, fra barn til barn. Differentiering er en konsekvent arbejdsform for alle lærere og børn i alle fag. Alsidig udvikling og faglighed komplementerer hinanden. Ligesom såvel den faglige og tværfaglige alsidige udvikling supplerer hinanden. Og barnets øvrige færden og samvær i pauser, i timer, i SFO, til morgensang, på udearealet, på den fælles lejr på Livø, osv. bidrager til barnets alsidige udvikling fra forskellige vinkler.

De fysiske rammer – et inspirerende læringsmiljø

De fysiske rammer skal inspirere til nysgerrighed, involvering, læring, formidling – til at et inspirerende samvær og læringsfællesskab.

Lærernes samarbejde – understøtter arbejdet med børnenes alsidige udvikling

Visionen på Bifrost handler om at skabe visionære mennesker.

Værdigrundlaget på Bifrost og det afledte læringsyn lægger op til opmærksomhed omkring alsidig udvikling. Hele skolens virke foregår under denne paraply – så 'alsidig udvikling' er et aktivt ønske fra forældre, medarbejdere, ledelse og bestyrelse. Og dermed også tilgangen på et individuelt, team og organisatorisk niveau.

Klasselæreren er typisk tovholder omkring info om klassens børn. Men det er teamet/trinlærerne, som sammen har ansvaret for børnenes personlige, sociale, kulturelle, faglige/tværfaglige trivsel og læring. Hver mandag eftermiddag er der trinmøder, hvor fokus og indsats kan prioriteres, koordineres og evalueres. At det netop er trinlærerne, som sammen har ansvaret for børnenes alsidige udvikling, sikrer, at et barn ikke 'stemples til at være på en bestemt måde' eller 'sådan gør vi'. Det kræver indføling og perspektivering at evaluere og opsætte kommende mål indenfor adskillige vinkler på alsidig udvikling, fx at være aktiv, at vise overblik, ... For at kvalitetssikre børnenes alsidige udvikling er det nødvendigt, at mange lærere hjælper hinanden med at observere, undersøge, samtale, reflektere – og vælge retning på fokus og indsats for børnene. Punktet 'børn' er således en del af den typiske dagsorden på trinnet. Og det er også lærernes bevidsthed om, hvordan punktet behandles konstruktivt. Herunder også at lærerne er enige om at følge op på aftaler omkring et barn, en klasse, et trin. Det gælder både bagudrettede udfordringer og beslutninger om fremtidigt fokus. Lærernes arbejde med børnenes alsidige udvikling har således et fremadrettet udviklingsperspektiv – modsat bagudrettet og domineret af 'ildslukning'.

Hvis der er særlige udfordringer omkring et barn, kan der gives personlig sparring til den/de ansvarlige lærer(e). Det kan være en kollega fra et andet trin. Det kan være skolelederen. Det kan være læsevejlederen. Ressourcekoordinatoren. Det kan være repræsentanter fra PPR eller andre eksterne konsulenter, vi benytter os af, når vi har brug for inspiration og hjælp. Dertil kommer viden fra kurser og litteratur.

Klasselæreren er ansvarlig for skriftligt at samle de aftalte fokus- og indsatsområder, så resten af klassens lærere også har indblik i og kan støtte børnenes udviklingsproces. Oversigten er ligeledes et godt arbejdsblad, hvis klassen skifter trin eller lærere. Forældrene er altså medansvarlige for deres barns alsidige udvikling.

Involvering

Lærergruppen
i oplevelsesfasen til "Udsigt til Storm" - inspiration fra Storm P

Fælles profleksion – forståelse og realisering af alsidig udvikling er en proces

Vi får mere af det, vi fokuserer på.

Værdigrundlag på Bifrost og det deraf afledte menneske- og lærings syn gælder alle – det handler ikke udelukkende om børn. Det er netop et menneskesyn. Det indebærer, at ønsket og målet om alsidig udvikling også gælder de voksne.

Fokus på og evaluering af alsidig udvikling sker også på Fællesmøder, se eksempel på dagsorden på bifrost.dk. Det kan fx også ske som en slags happening under evt. på alle typer møde, fordi en lærer bare må dele en oplevelse med resten af lærergruppen. Vi har stort fokus på positive fortællinger.

Lærergruppen inspirerer indbyrdes hinanden.

Pædagogisk udviklingsarbejde sætter formelt fokus på alsidig udvikling – i lærerperspektiv

Formålet

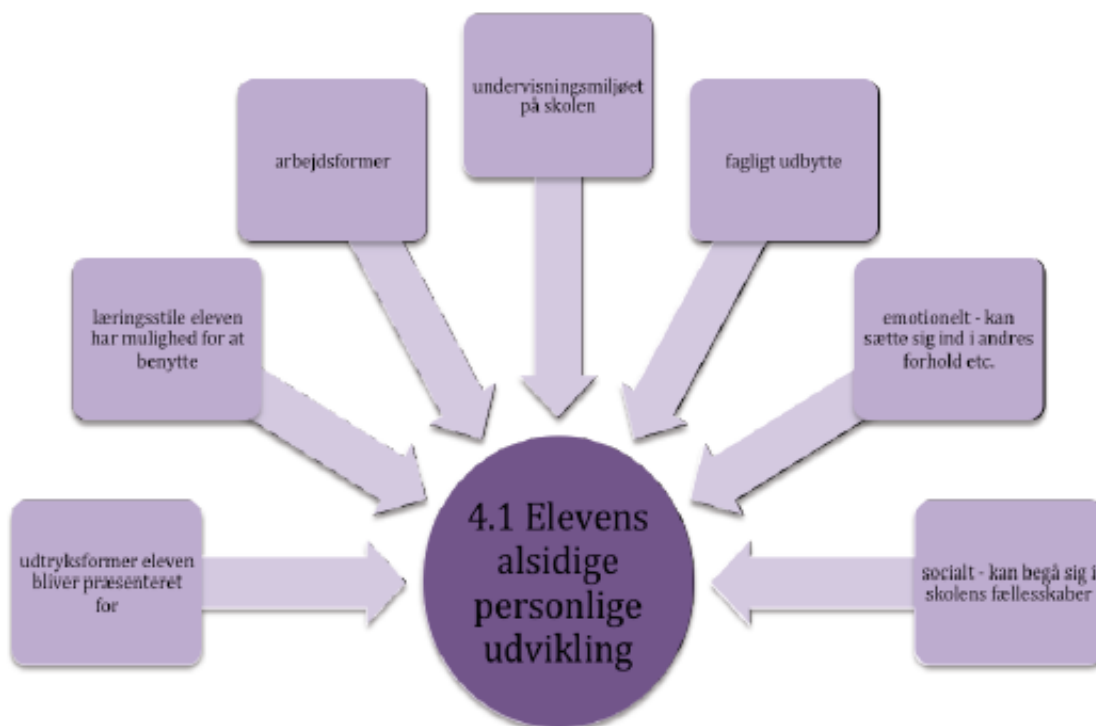
- I det pædagogiske arbejde sættes der fokus på et tema, som er udviklende for skolen som helhed og den enkelte lærers personlige og pædagogiske udvikling
- Det tema, der vælges, skal føre til handling
- Det pædagogiske tema skal være en fællesoplevelse og afsæt for debat og samtale
- Temaet skal sætte skolens værdigrundlag i spil
- Temaet skal give en dybere forståelse af skolens profil
- Temaet skal lægge op til debat om "det, vi gør" og "det, vi tror, vi gør"
- Der inddrages relevant læsestof, gæstelærere m.v.
- Udviklingsarbejdet kan foregå i og uden for skolen

På de ugentlige trinmøder indgår også refleksioner over børnenes udvikling. Det kan fx være spørgsmål som:

- Hvilken betydning har vi voksnes relationer til børnene i arbejdet med at fremme elevernes alsidige udvikling?
- Hvilke arbejdsformer bidrager til at udvikle eleven alsidigt? Hvad lærer eleven fx ved at undre sig, ved at stille sig frem foran klassen, ved at spejle sig i en tekst og ved at indtage forskellige roller?
- Hvorfra kan I hente inspiration til arbejdet med alsidig udvikling – eksternt og internt?
- Hvilken betydning har samtalen for at styrke barnets alsidige udvikling

Lærergruppen
- ved oplevelsesfasen til emnet
"En digter med en malers vinger – Marc Chagall"
se evt. bifrost.dk - emneinformation

Eva.dk

Evaluering af 'alsidig udvikling'

Vi er bevidste om, at vi der er forskel på kvalitative og kvantitative evalueringsformer. Og at de skal anvendes, hvor det giver mening.

På Bifrost har alle lærere erfaringer med at evaluere forskellige både 'bløde og hårde' vinkler af alsidig udvikling. Det er en naturlig del af Bifrost-DNA, at der er mål med arbejdet og med det enkelte barn – og at der reflekteres over, hvordan processen kører.

Eksempel på evaluering af alsidig udvikling - faglighed

Hvis der i laboratoriet skal eksperimenteres med vægt – skal børnene i matematik lærer om vægt, g, kg, metoden osv. – Der arbejdes både med en bestemt metode og skabes bestemt type viden.

Hvis børnene i læse/skrivestuen skal udtrykke sig i formulering af eventyr, skal de i dansk lære 'alt' om eventyr-genren. – Der arbejdes både med en bestemt metode og skabes bestemt type viden.

Hvis børnene i atelieret kan udtrykke sig med kul, skal de have viden og færdigheder omkring valg af papirer, teknik, redskaber osv. samt kompositions lære. – Der arbejdes både med en bestemt metode og skabes bestemt type viden.

Mht. evaluering er der kort proces. Laboratorielæreren får med det samme indblik i, om hvert barn har gjort begreber, færdigheder og viden til sin egen. Er der børn, der tøver? Er der børn, der er usikre? Er der børn jonglerer med fagligheden? Børnene bliver evalueret dagligt. Det gør undervisningen og læringen også. Og faglæreren kan straks justere indholdet i timerne, hvis det er nødvendigt. Eller tage initiativ til at enkelte eller grupper af børn, får et ekstra fagligt skub.

Der er således en sammenhæng mellem faglighed og tværfaglighed. Og mellem læring og evaluering.

Vi har et menneske i vores hænder. Det kræver stor etisk og bevidst opmærksomhed på, hvordan vi fx vælger vores sprog og vinkling, når vi samtaler om et barns alsidige udvikling. Fokus og indsatsområder inddrager også en fornemmelse og vurdering af barnets modenhedsmæssige, følelsesmæssige, kognitive, sociale kapacitet. Det betyder, at arbejdet primært er baseret på kvalitative evalueringsmetoder, som observationer, samtaler, interview, tolkning af besvarelser, attitude osv. Dertil kommer vores viden om, hvad der skal til for at vi bedst lærer, se ovenfor.

”Vil de ikke godt huske at skrive i Deres avis, at det ikke er alt, vi kan scanne. Vi kan ikke scanne din barnetro, dit håb, dit livsmød og din livslyst, og vi kan heller ikke scanne frihed og kærlighed.”

Overlæge til journalist i forbindelse med præsentation af opsigtsvækkende scanner på Rigshospitalet

Analysestrategien af alsidige udvikling bunder i høj bevidsthed om, hvad Bifrost tillægger betydning, hvilket sprog vi vælger, hvilken tilgang vi udtrykker, hvordan vi værdsætter, evaluerer og proflekterer for at skabe et fremadrettet forløb.

Validiteten bunder i veluddannede lærere, der også er bevidste om skolens værdigrundlag og lærings syn. Og at analyser og prioritering af fokus/indsats altid sker i større eller mindre grupper af lærere, der kender barnet rigtig godt og fra/i mange situationer. Gruppen er opmærksomme på barnets personlige/socialt/kulturelle/faglige/tværfaglige styrker og udfordringer, som danner bundklang i analysen. Det handler om at finde mønstre. Og sprækker – muligheder, der åbner for udvikling.

Det afgørende er lærernes indlevelsessevne og systematikken i deres arbejder selv og sammen. Børnenes alsidige udvikling er derfor afhængig af kompetente voksne med følelse fornuft. Meget af det vigtigste og bedste i livet, kan ikke umiddelbart måles – så det gør vi ikke. Men vi er opmærksomme på stemning, glæde, omsorg osv. Evaluering skal være en naturlig del af arbejdsprocessen og vejen til at opnå flow, trivsel og læring.

Undervisnings- og læringsparat

Der er mange måder at lære på, hvis barnet har lyst til at lære. Motivationen til at involvere sig og lære noget selv og sammen med andre er afgørende.

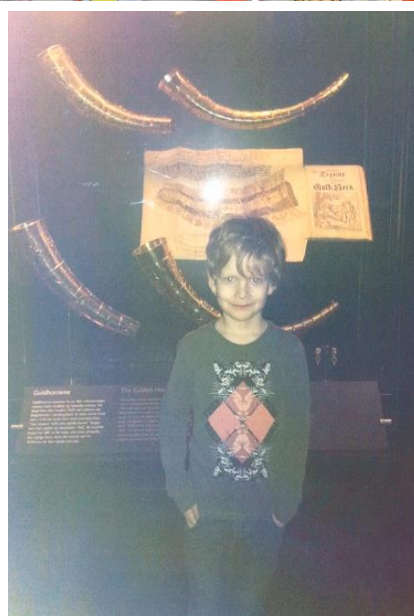
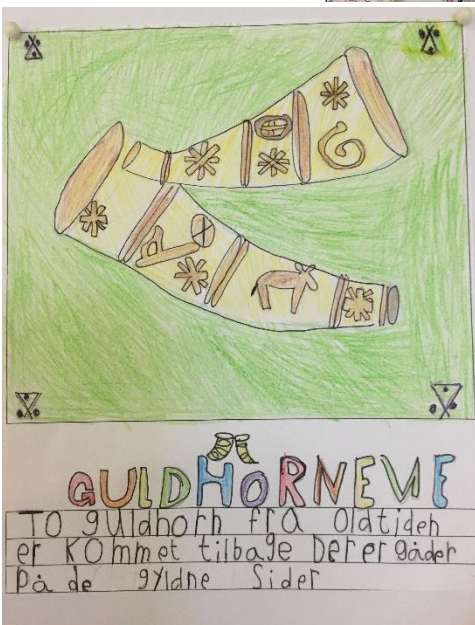
H.H. Knoop

Bifrost er et fælles læringsmiljø, hvor barnet kommer for bl.a. faglig læring. Denne forventning om at være undervisnings- og læringsparat er væsentlig allerede at italesætte og handlingsanvise fra 0. klasse – så det netop bliver en del af skolens kultur for både børn og forældre. Her kan fokus og indsats fx være på at komme hurtigt ind til time efter pausen.

Tegn på alsidig udvikling

Jeppe i 1. kl. skal på tur sammen med sin far, da storesøsteren skal holde fødselsdag hjemme. Faren spørger ham, hvor han har lyst til, at de skal tage hen. Jeppe foreslår, at turen går til Jelling, for der er stenene med runerne.

Lasse i 1. klasse skal på weekendtur til København. Forældrene har planlagt en tur på Den blå Planet. Lasse siger imidlertid, at han hellere vil på Naturhistorisk museum – for dér kan han se en kopi af Guldhornene.

Et barn – eller voksen for den sags skyld – kan godt være indre-motiveret, men ikke have modet til at føre idéer, tanker, forslag osv. ud livet. Intentionen er god, men... Øget selvværd ved at opleve, at 'jeg kan' øges sandsynligheden for at barnet bliver mere robust og modig næste gang, det står i en lignende situation. Værdsættelsen af barnets tanker og handlinger er derfor afgørende væsentlig. De voksnes vejledning af barnet med henblik på alsidig udvikling handler således også om at sætte en fælles ramme og guide dem til at ville det så meget, at de vælger at gøre, hvad de ønsker. GROW-modellen er således integreret i vores forståelse af vejledning og helt konkret i vores samtale-skemaer, der lægger op til udviklingssamtalerne med børn og forældre fra 0. til 9. klasse.

GROW-modellen er som navnet fortæller: En handlingsmodel. Modellen består af fire dele, som hver især repræsenterer en fase i at indkredse og beslutte en handlingsplan (Whitmore):

Goal	Hvad er dit mål?
Reality	Hvad er dit udgangspunkt?
Options	Hvad kan du gøre?
Will	Hvad vil du gøre?

Nedenfor uddybes de fire faser – spørgsmål til inspiration:

Goal - Hvad er dit mål?

Hvad vil du gerne blive bedre til?

Hvilket resultat vil du nå?

Hvad er din deadline?

Hvad kan du gøre allerede nu?

Tror du på, at du kan nå dine mål?

Reality - Hvad er dit udgangspunkt?

Hvor langt er du i forhold til dit mål?

Hvem er du afhængig af for at nå dit mål?

Hvem er påvirket af situationen ud over dig?

Hvem kender til dit ønske om at gøre noget ved det?

Hvad har du allerede gjort?

Hvilke forhindringer er du stødt på?

Hvilke forhindringer frygter du at støde på?

Hvor stor kontrol har du over resultatet?

Hvem har ellers kontrol over det og hvor meget?

Hvilke initiativer har du taget indtil nu?

Hvad svækker din motivation?

Har du indre blokeringer eller personlige modstand, som hæmmer dine initiativer?

Hvad styrker din motivation?

Hvilke ressourcer har du allerede? Færdigheder, tid, entusiasme, penge, støtte etc.?

Hvilke ressourcer vil du få brug for? Hvor vil du hente dem?

Hvem har du brug for hjælp fra?

Hvorfor er målet ikke nået endnu?

Hvad drejer det sig i virkeligheden om: kernen i problemet eller udfaldet af det?

Options - Hvad kan du gøre? (Hvordan ser dit liv ud, når du har nået dit mål?)

Lav en liste over alle alternativer, store og små, hele og delvise løsninger

Hvad kunne du ellers gøre?

Hvad ville du gøre, hvis du havde mere tid, et større budget, eller hvis du kunne bestemme 'alt'

Hvad hvis penge ikke var en forhindring?

Hvad hvis tid ikke var en forhindring?

Hvad er der sket, når du har nået dit mål?

Hvad er alternativet til at nå dit mål?

Vil du høre et forslag fra min side?

Hvad er fordelene og ulemperne ved hvert af de nævnte alternativer?

Hvilket vil give det bedste resultat?

Hvilken af løsningerne tiltager dig mest?

Hvilken løsning vil give dig den største tilfredsstillelse?

Will - Hvad vil du gøre?

Hvilken vej vælger du?

I hvilket omfang opfylder dette alle dine målsætninger?

Hvad er dine kriterier for succes?

Hvornår præcis vil du igangsætte og afslutte hver handling?

Hvad kunne forhindre dig i at tage disse skridt eller nå dit mål?

Hvilken personlig modstand har du eventuelt imod at tage disse initiativer?

Hvem har behov for at blive informeret om dine planer?

Hvilken støtte har du behov for og fra hvem?

Hvad vil du gøre for at få denne støtte og hvornår?

Er der andet, du ønsker at tale om, før vi afslutter?

Hvordan når du så dit mål?

Hvornår går du i gang?

Hvad er dine delmål?

Hvad er din største modstand for at nå dine mål?

Hvordan vil du arbejde med den modstand?

Værdsættelse og evaluering

At værdsætte er aktivt at sætte fokus på det, der virker. Det er en tilgang til udvikling, der bevidst tager afsæt i de ressourcer, der er til stede i enhver situation. At værdsætte er en metodisk tilgang til udvikling i fællesskaber – det er en del af relationen mellem barn og voksen samt mellem børnene indbyrdes. Det er 'at stå i forhold til' processen og det lærte.

Undervejs i processen foretager vejlederen sammen med barnet 'en løbende evaluering'. Det er en formativ evaluering, der giver mulighed for at foretage justeringer i forløbet.

Den afsluttende evaluering er summativ og giver ikke mulighed for at ændre noget for barnet i det aktuelle undervisningsforløb, men skaber ramme for ændringer i det efterfølgende forløb.

Nedenfor gives et eksempel på en projektevaluering til en dreng i 9. klasse. Det er samtidig en tydeliggørelse af 'et godt arbejdsforløb', hvor målet er at barnet forholder sig til samtlige faser. Denne bevidsthed indledes mundtligt på yngste trin i 0. klasse, hvilket er med til at skabe fundamentet for alsidig udvikling.

Den skriftlige værdsættelse og evaluering foretages af både drengen og vejlederen. På et møde præsenterer de dette for hinanden og taler om, hvilke fokuspunkter der fremadrettet skal vægtes.

Projektevaluering

Tema	Afrika i vækst
Emne	I Mandelas Fodspor - Børneskolen Bifrost 2014
Navn	Asbjørn Fyhn
Vejleder	Birgit Sand

Rapporten

Kommentarer/Fokus

	Ja	Nej	
Medtager rapporten alle kapitler			
Har du i forhold til ...			

Konfrontation/provokation:			
præsenteret emnet med titel?	X		Indirekte, som vi talte om. Træd frem og forhold dig direkte i analyse af emnets titel, så du viser, at det har du styr på.
indsamlet tilstrækkelig viden?	X		Du har mange vinkler og viser stor omverdensforståelse. Vær opmærksom på, at din tankerække kredser omkring emnet og ikke kommer for langt væk. Enkelte steder mister man som læser din tråd. Fortsæt endelig med at udfordre dig selv. Som du selv skriver – spring på trampolinen, men øv dig i at blive mere præcis og skarp.
beskrevet problemstillinger?	X		Mange problemstillinger med refleksioner.
beskrevet væsentlige indtryk?	X		
beskrevet med undren?	X		
rejst tilstrækkeligt med spørgsmål?	X		Du rejser en række spørgsmål i dine refleksionsrækker, men igen bevæg dig ikke for langt væk fra platformen. Først når man viser, at man kender rammen og grundlaget, kan man bevæge sig væk fra den. Som sagt er dine essayistiske beskrivelse spændende.....men.....
brugt den viden, du havde i forvejen?	X		Vidner om stor omverdensforståelse.
perspektiveret til andre problemstillinger?	X		

Inspiration:			
beskrevet og gengivet central viden?	X		Vær tro mod udgangspunktet, så du gengiver tilstrækkeligt og skruer lidt ned for egne refleksioner – mere sagprosa end essay
Indkredset væsentlige problemstillinger?	X		
reflekteret over viden?	X		
reflekteret med undren?	X		
sammenlignet med konfrontation/provokation og andre inspirationer?			Dine tekster er sprængfyldt med paralleller og sammenligner mellem de forskellige input og forskellige kulturer.
Fælles problemformulering			
gengivet jeres gruppeforslag			
	Ja	Nej	
Begrundelse for temavalg			
redegjort for temaets relevans?	X		Begrunder og motiverer ud fra alle kriterier.
beskrevet din interesse og inspiration?	X		
skrevet hvad du ved og gerne vil vide om dit tema?	X		Viser overblik og afgrænsning.
beskrevet kilder og kildevariation?	X		
beskrevet metoderne for undersøgelsen?	X		
udvalgt og begrundet fagene?	X		
begrundet, hvordan du belyser den fælles problemformulering?	X		
begrundet, hvilke planer du arbejder på?	X		

Individuelle problemformulering			
skrevet en præcis og konstaterende platform?	X		
udarbejdet spørgsmålene af undersøgende karakter?	X		
belyst spørgsmålene i dit tema fra flere sider og på flere planer?	X		
Data			
opbygget en fornuftig opbygning med relevante overskrifter?	X		God disposition i afsnittet Relevant statistisk materiale Gode sammenligninger ud i verden – viser omverdensforståelse og mestrer perspektivering.
benyttet informative illustrationer?		x	Enkelte og gode – udbred det.
benyttet et varieret kildevalg?	x		Interessant er du har fundet frem til relevant interview, som underbygger din viden. Du har mange vinkler og ex. i analyse med uddannelsens betydning har du en perspektiverende vinkel, så du igen bruger det til analyse af Afrika.
belyst spørgsmålene fyldestgørende?	X		Ja, du har i dine forskellige vinkler fået meget dybde på.
husket kildehenvisninger ved citater mm.	X		
har du læst korrektur inden aflevering?	X		
har du medtaget respons fra vejleder og genskrevet?	X		
har du medtaget illustrationer?		x	Alt for få.
Diskussion			
brugt din nye viden til at beskrive holdninger og værdier?			

udtrykt egen mening?			
beskrevet hvem har ansvar og eventuelle løsninger på problemerne?			
perspektiveret din viden? (lignende problemer andre steder)			
belyst den fælles problemformulering?			
Det formelle og tekniske i hele rapporten			
selvstændigt udarbejdet forsiden?			
været kritisk i forhold til korrektur?			
brugt layouttekniske virkemidler?	x	x	Du mangler i høj grad at vægte den del, så man bliver visuelt guidet ind i dine tekster.
indsat sidefod/hoved?			
anvendt kildefortegnelser?			
udarbejdet en fyldestgørende litteraturliste?			

Musisk udtryk

	Ja	Nej	
Har du taget afsæt i dit temas problemstillinger?	x		
Kommer dit budskab til udtryk?	x		Det er en illustrativ tilgang, som viser en slags analyse af situationen i Afrika som kontinent.
Inviterer dit udtryk til refleksion?	x		Dine mange billedvalg giver anledning hertil.
Har du valgt det rette udtryk?	x		Du får formidlet meget viden og tager også stilling.
Har du anvendt passende teknikker?			
Er dit udtryk gennemarbejdet i forhold til finish og æstetik?	x		Du har arbejdet med en præcis ramme og gjort gode overvejelser i forhold til fotovalg.

Har du eksperimenteret med at prøve et nyt udtryk?	x		
Involverede dit udtryk andre end dit trin?		x	Tidsrammen og forløbet gjorde, at dit udtryk ikke havde den karakter.

Mundtlig involvering:

<i>Har du i de fælles mundtlige sammenhænge været:</i>	Ja	Nej	
Aktiv lyttende?	X		Du er stærk på det felt og involverer dig aktivt.
Fastholdt dit fokus?	X		
Taget nødvendige notater?	X		
Bidraget til at dagsordenen blive fastholdt?	X		Desuden bidrager du til at arbejdet højnes på et godt abstraktionsniveau – stor omverdensforståelse.
<i>Har du givet bidrag og været aktiv i forhold til:</i>			
Dialogerne hvor problemstillingerne indkredses	X		
Udarbejdelsen af den fælles problemformulering	X		
I diskussionerne under fremlæggelserne	X		
Respons til kammeraterne	X		

Fremlæggelse

	Ja	Nej	
Har du en god disposition for din fremlæggelse?	x		Uddyber din disposition, så vi får indblik i, hvor du vil hen og hvordan samt hvilke valg du har foretaget.
Formidlede du tilstrækkelig viden?	x		Mange vinkler og forklarer årsag og konsekvens, det er super godt. Dit niveau er abstrakt i forhold til

			nogle af dine kammeraters viden, som ikke har fordybet sig i det, men det kompenserer du ved at du har medtaget gode eksempler på at formidle noget svært på en simpel måde. <i>Se nedenfor....</i>
Havde du tilstrækkelig og varierede virkemidler?	x		Du forklarer økonomiske cyklus ved at bruge simple eksempler sammen med grafiske illustrationer, det virker godt. "Afrikansk elefantøkonomi" det er en illustrativ måde at forklare det på. Godt du forklarer dine ordvalg, så du får dit publikum med. Meget grundig undersøgelse med mange vinkler og analyser og inddragelse af relevante og svære kilder – gode valg du har truffet.
Prøvede du nye virkemidler af?			
Var du velforberedt og tydelig i din formidling - tale og oplæsning?	x		Du er fri til at fortælle din disposition og signalere allerede der, at du i høj grad har planlagt og gennemtænkt, hvad du vil.
Formåede du at udvise interesse og engagement?	x		Tydelig og god til at få kontakt og bruge din gestik. Indlevende eksempler.
I forhold til musisk udtryk - formidlede du budskab, teknikker og erfaringer fra processen?			
Blev udtrykket integreret under fremlæggelsen?			
Havde du et godt oplæg til diskussion?	x		Provokerende indlæg med at bruge Moyos udsagn med at skabe bedre vækst – demokratisk styre på lang sigt bedre. Du bringer nyt i spil og vinkler det med mere viden.
Formåede du at involvere dig og styre diskussionen?			

Udnyttede og forvaltede du tidsrammen?			

Kommentar til fremlæggelsen fra kammeraterne: klarer det godt trods teknisk, klarer det super godt, god til at formulere, tænkte at det var kedeligt, men du gør det meget spændende og pædagogisk, mangler noget visuelt, aktiv i din diskussion, fanger opmærksomhed, selvom vi har forskellige interesser og bruge gode eksempler, skolen rammer os alle sammen, interessant at høre på og se på, super fedt at du er så meget inde i dit stof....

Arbejdsprocessen

Dit temavalg beror på bevidsthed om, hvad du tidligere har arbejdet med, og hvor du gerne vil hen, som vidner om dit tilegnede overblik og din motivation for at udvide din horisont og stille mål for dig selv. Det er fremragende og det giver dig samlet også nogle gode resultater. Du er din egen største motivator. Du er nysgerrig og arbejdsom, finder fordybelse og vinkler dine temaer, anvender viden fra tidligere og sætter din viden i et globalt perspektiv – et stort engagement og med en stor og bred omverdensforståelse. Du er god til at formidle din viden undervejs, så du kan spare med vejleder og informere om, hvor du er på vej hen. Processen bærer præg af selvstændighed og gode valg for din undersøgelse. I afgrænsning og variation i tilrettelæggelsen er du også blevet mere bevidst. Du afgrænser, hvor du skal hen, men folder ud i forhold til variation af kildematerialer, så du denne gang også får et interview tilrettelagt med en Afrika ekspert. Var opmærksom på i det indledende arbejde ikke at bevæge dig langt væk fra udgangspunktet, som tidligere beskrevet – at skrue lidt ned for essay stilen. Men super du nu mestrer den genre.

Generelt et fremragende forløb og tak fordi du lærer mig noget nyt, og det er altid spændende at diskutere med dig.

Alsidig udvikling

Det anbefales, at arbejdet med at understøtte elevens alsidige udvikling sætter særligt fokus på tre forudsætninger

Elevens lyst til at lære mere

Elevens mulighed for at lære på forskellige måder

Elevens mulighed for at lære sammen med andre

citat fra <http://www.emu.dk/modul/elevernes-alsidige-udvikling>

”Elevens alsidige udvikling kan styrkes på flere måder. En varieret undervisning, hvor eleverne kan fordybe sig og træne andre evner end dem, de typisk bruger, kan også fremme de sociale kompetencer.

Elevens alsidige udvikling beror fx på, at eleven oplever at have kontrol over egen situation i skolen, at være engageret i undervisningen, at kunne udfordre og bruge sine styrker og læringsmåder, at bidrage til skolen og meget andet.

Alsidig udvikling øger sandsynligheden for, at eleven får lyst til at lære mere, at eleven udnytter sine læringspotentialer, og at eleven får lyst til at bidrage til den større sociale sammenhæng.

Elevens lyst til at lære mere

Lyst er en grundlæggende drivkraft i at udvikle sig og lære. I skolen må kravene om at lære ikke være en modsætning til lysten til at lære. Kravene skal stimulere elevernes lyst til lære. Elever bliver dygtigere af at være engagerede og initiativrige i skolen. Lyst til at lære mere er en forudsætning for elevernes alsidige udvikling i skolen.

Elevens mulighed for at lære på forskellige måder

Elevens faglige og personlige kompetencer er gensidige forudsætninger. Den enkelte elevs forståelse af egne, individuelle forudsætninger, og hvordan disse bedst bringes i spil, er afgørende for udbyttet af undervisningen. Planlægningen, gennemførelse og evaluering af undervisning må derfor tage højde for elevernes forskelligheder og skabe mulighed for forskelligartede og differentierede læreprocesser.

Elevens mulighed for at lære sammen med andre

I skolen er det afgørende, at eleverne har gode sociale relationer – både til hinanden og til de voksne. Ved at føle sig som del af et større fællesskab vil barnet og den unge blive mere inspireret til læring. Det er afgørende, at eleven lærer at indgå i og bidrage aktivt til forskellige sociale fællesskaber.”

Alsidige udtryk

Der er mange måder at udtrykke forudsætninger for alsidig udvikling. Det kan også ske i en sang til verden. Gennem digtet kan essensen fortrylles og inspirere os. Bevæge os på en ganske særlig måde. Lyt til sang og musik, som findes på hjemmesiden.

REGNBUE

- til Bifrost

1. Gennem sorte skyer sprang du
– som en bue vil du stå.
Gi' os mod og stærke farver
til vor kamp mod alt det grå!
Regnbue – gi' os dit lys!

2. Rød er morgnen når den tænder
lyst og varme på vort sted.
Jordbær-fryden når vi deler:
være til og være med!
Regnbue – gi' os dit lys!

3. Gul og høj står middagssolen
– som en tanke skarp og klar.
Vov at gribe og begribe
gåder – med forstandens svar!
Regnbue – gi' os dit lys!

4. Grønt er græsset: når det dufter
blir de grønne toner hørt.
Det vi sanser er vor verden
– rør den og bliv selv berørt!
Regnbue – gi' os dit lys!

5. Blå er aftnens tavse længsel
mod det dybe himmelhvælv.
Blå som fantasiens bølge:
blive skabt og skabe selv!
Regnbue – gi' os dit lys!

6. Du forbinder jord og himmel
sol og regn – i munter trods.
Bred din bue, byg i farver
broen der forener os!
Regnbue – gi' os dit lys!

Jesper Kallesøe, aug. 2012

**Regeringens Rejsehold var på Bifrost for at hente inspiration til emnet 'Alsidig udvikling og trivsel'
Vi blev 'case 25':**

TRIVSEL OG ALSIDIG UDVIKLING

BØRNESKOLEN BIFROST

CASE 25

Projektundervisning fra børnehaveklassen til 9. klasse tilrettelægges i dialog mellem elever og lærere
Børneskolen Bifrost

1. Motivation og baggrund

Børneskolen Bifrost har tilrettelagt sin undervisning ud fra en klar pædagogisk profil, som indebærer særlig vægt på at inddrage eleverne i tilrettelæggelsen af undervisningens indhold gennem løbende idéudvikling og evaluering. Skolens undervisning er fra børnehaveklassen-9. klassetrin tilrettelagt som en blanding af klassisk undervisning og tværfaglige projekter. Et af de bærende elementer i de tværfaglige projekter er den konstruktive dialog med eleverne, som har direkte indflydelse på, hvilke temaer og emner der skal tages under behandling. Skolen tilstræber på denne måde at gøre elevernes egen motivation, lyst til læring og refleksion over læringsprocessen til et af de bærende elementer i den projektbaserede del af undervisningen.

2. Formål og målsætninger

Det overordnede formål med skolens pædagogiske profil er at medvirke til, at eleverne får gode forudsætninger for at agere i og bidrage til et levende, identitetsskabende og demokratisk fællesskab.

Derudover er det en specifik målsætning med undervisningsformen, at eleverne ved afslutningen af deres skolegang kan afgrænse et problem, administrere egen arbejdstid, sætte og opfylde mål, perspektivere det tema, som de arbejder med, og i øvrigt indgå konstruktivt i dialog og samarbejdsrelationer.

3. Projekt og indsatser

Undervisningen er gennem hele skoleåret og på alle klassetrin opdelt ligeligt mellem fagbaserede kursusmoduler og tværfaglige projektmoduler.

I kursusmodulet modtager eleverne undervisning i de faste fag dansk, matematik, engelsk, tysk, fysik, musik

og idræt. Undervisningen i disse timer følger folkeskolens fælles mål og inddrager derudover i videst muligt omfang de temaer, som eleverne arbejder med i projektmodulerne. De øvrige folkeskolefag inddrages, hvor det er relevant for undervisningen.

Projektmodulerne er struktureret om emner, som løber over flere måneder. Der kan være tale om et fælles emne, som klassetrinnene arbejder med ud fra forskellige temaer. De yngste trin har konkrete temaer, mellemtrinnet arbejder symbolsk og med at skelne mellem natur og kultur, mens de ældste trin arbejder med menneskesyn og samfundssyn med en abstrakt og filosofisk tilgang.

I projektmodulerne bruges ikke lærebøger. Mens eleverne i kursusmodulet som regel modtager undervisningen i deres stamklasser, kan undervisningen i løbet af projektet veksle mellem at foregå i stamklassen, i blandede grupper på tværs af klasser eller ved fælles formidling for hele trinnet.

Forud for at skolens elever går i gang med at arbejde med et nyt emne i projektmodulerne, gennemfører skolens lærere en indledende researchfase for at afdække mulige temaer og tilgange. Her indkredser lærerne, hvilke oplevelser der kan bruges til at sætte det nye emne i gang. Derudover diskuterer lærerne det faglige og tværfaglige indhold ud fra folkeskolens fælles mål og tidligere emner. På denne baggrund udvikler lærerne en researchplan, som efterfølgende danner baggrund for deres prioritering og valg af indhold i løbet af projektundervisningen.

Nye projektemner igangsættes med en fælles oplevelse for elever og lærere og fælles dialog på baggrund heraf. Igennem dialogen udvikler eleverne ideer, som lærerne sammen med deres egen researchplan bruger som grundlag for den efterfølgende tilrettelæggelse af indholdet i projektundervisningen. I løbet af skolegangen forholder eleverne sig således i stadig stigende omfang reflekterende i forhold til deres egen læringsproces.

4. Ressourcer

En grundlæggende forudsætning for projektundervisningen er, at alle tager afsæt i og til stadighed arbejder med den pædagogiske profil. Skolen lægger her vægt på, at alle medarbejdere skal have en bevidsthed om, at deres menneskesyn og læringsbegreb er i overensstemmelse med skolens værdigrundlag. Skolens ledelse har et tilsvarende ansvar for at fastholde fokus på de fælles værdier.

Skolen lægger endvidere vægt på at ansætte faguddannede lærere, som er villige til at indgå i teamarbejde og

anlægge et evaluerende og udviklende syn på deres undervisning. Nye medarbejdere tilbydes supervision i 30 timer af en kollega og får derudover feedback i forbindelse med møder for lærerne på samme klassetrin samt ved møder med skolens leder.

Alle skolens lærere og pædagoger deltager derudover i 30 timers fælles årsarbejde. Dette arbejde kan for eksempel fokusere på ny forskning inden for læringsteori, læsning, it-didaktik og it-kompetencer. Skolen betragter dette årsarbejde som en forudsætning for at skabe praksisfællesskaber, hvor skolens medarbejdere får lyst til at udvikle og evaluere deres undervisning i fællesskab.

5. Udfordringer

Skolen vurderer, at udfordringer og ressourcer er to sider af samme sag i forhold til at leve op til den pædagogiske profil og de målsætninger, skolen har sat for sine elever. Det vil sige, at det er en løbende udfordring at sikre, at det fælles værdigrundlag bruges aktivt, og at skolens medarbejdere til stadighed fastholder den løbende evaluering og videreudvikling af deres arbejde.

6. Evaluering

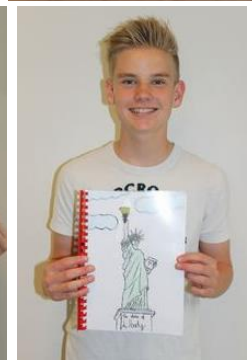
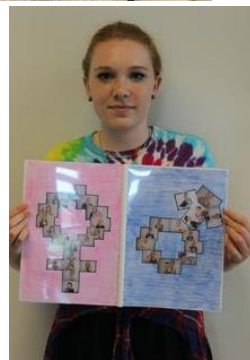
For Børneskolen Bifrost er evaluering en fast bestanddel i skolens undervisningspraksis. Såvel lærere som elever evaluerer løbende undervisningen og deres egen indsats. Eleverne lærer at evaluere fra børnehaveklassen. Mens evalueringen på de yngre trin foregår ved konkrete mundtlige spørgsmål, følges der efterhånden op med skriftlighed på de ældre trin. Eleverne forholder sig gennem evalueringen både kritisk til de opgaver, som de har afleveret, og til deres arbejdsproces. For skolen er denne dialog mellem eleven og læreren en forudsætning for et godt læringsmiljø.

Derudover er evalueringen en naturlig del af alle arbejdsforløb, som indledes og afsluttes med en evaluering af foregående processer og resultater. Skolen ser denne evaluering som en forudsætning for, at skolen kan medvirke til at udvikle elevernes sociale og faglige kompetencer.

Kontaktperson: Annie Jeppesen
Stilling: Skoleleder, Børneskolen Bifrost
E-mail: aj@bifrost.dk
Telefon: 97 21 36 11

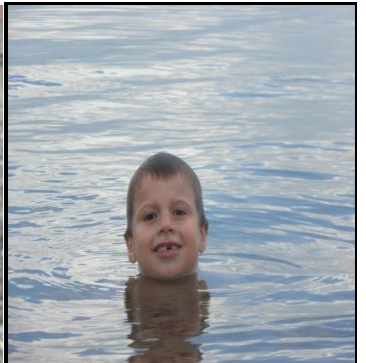
Alsidig udvikling – fortalt med en fotocollage

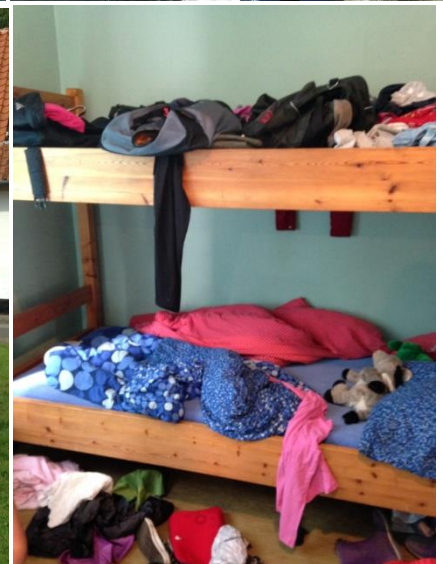
Fiskehjerte

Alsidig udvikling

Bifrost

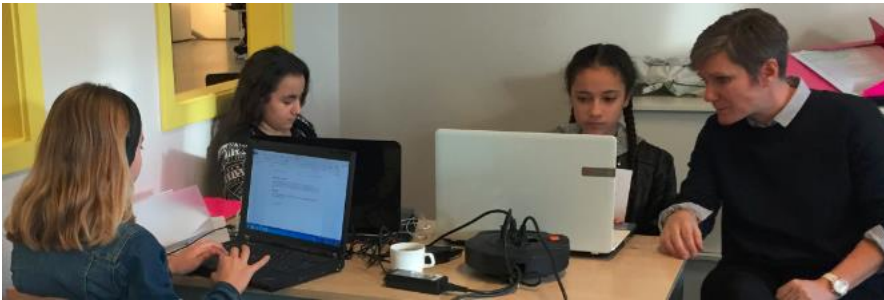

Alsidig udvikling

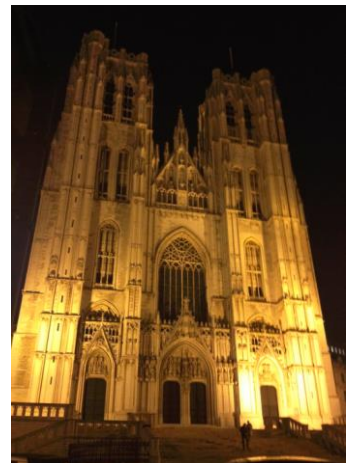
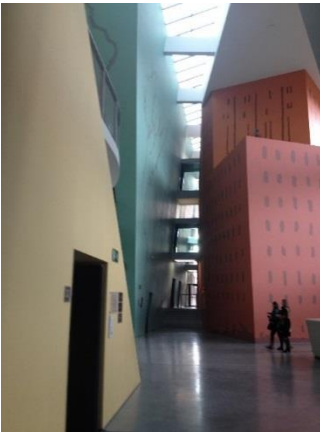

Bifrost

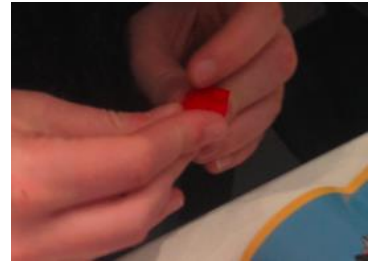

Alsidig udvikling

Bifrost

Hands on

